

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра **сучасної та бальної хореографії**

МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Програма
та навчально-методичні матеріали до дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальності 024 «Хореографія»
освітньо-професійної програми «Сучасна хореографія»

Харків, 2024

УДК 792.8.071.2.027.5(073)

М 65

Друкується за рішенням
Науково-методичної ради ХДАК (протокол № 5 від 18.11.2024 р.)

Рецензенти:

Ірина МОСТОВА, доцент, кандидат мистецтвознавства, декан факультету хореографічного мистецтва ХДАК, член Національної хореографічної спілки
Євгенія Яніна-Ледовська, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії ХДАК, член Національної хореографічної спілки

Укладач:

Ольга ХЕНДРИК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сучасної та бальної хореографії

М 65 **Мистецтво балетмейстера** : програма та навч.-метод. матеріали до дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освітньої програми «Сучасна хореографія» / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучасної та бальної хореографії ; уклад. О. Ю. Хендрик. – Харків : ХДАК, 2024. – 65 с.

Академічна дисципліна «Мистецтво балетмейстера» є базовою для підготовки бакалаврів зі спеціальності 024 «Хореографія». Зміст дисципліни розкриває основні теоретико-методологічні та практичні засади розробки та реалізації сучасних хореографічних творів.

Для студентів та викладачів напряду підготовки «Хореографія», слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 792.8.071.2.027.5(073)

© Харківська державна академія культури, 2024 рік

© Хендрик О.Ю., 2024 рік

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. АНОТАЦІЯ ТА ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Дисципліна «Мистецтво балетмейстера» — є основним компонентом професійної та практичної підготовки бакалаврів хореографічного мистецтва. Поєднуючи знання, вміння та навички багатьох дисциплін гуманітарних, соціально-економічних, професійних компонентів освітньої програми «Сучасна хореографія», вона навчає методам втілення, розкриття музичної драматургії, мовою пластичних образів. Навчальний курс, який вивчається 8 семестрів, закладає фундамент для подальшої практичної балетмейстерської діяльності, розвиває фантазію, вміння працювати в команді, формує необхідні керівницькі навички.

Особливістю дисципліни є поєднання теоретичного і практичного навчання студента-хореографа. На теоретичних заняттях розглядаються питання методології створення та постановки танцювального твору, проводиться аналіз елементів, які впливають на сприйняття глядачів та визначаються композиційні та змістовні складові танцю. Теоретичні заняття проводяться не тільки в формі лекцій, а й у формі перегляду відеофільмів, відвідувань вистав з подальшим обговоренням, на яких студенти повинні бути готові аргументовано й доказово відстоювати власну точку зору.

На практичних заняттях студенти набувають певні навички постановочної і репетиційної роботи, де основний акцент зроблено на застосуванні теоретичних знань на практиці. Поглиблене вивчення нових технічних прийомів та художньо-виразних засобів відбувається шляхом експерименту. Необхідність експерименту полягає у тому, щоб сприйняття кінестезичного смислу руху будувалося студентом у індивідуальній автономії. Така якісна індивідуалізація, важлива складова сучасності та естетики сучасного танцю, яка культивується впродовж всього навчання на індивідуальних заняттях з викладачем дисципліни. В таких умовах студент тілесно та ментально готується до спеціалізації та реалізації свого професійного вибору. А отже він матиме найкращі шанси на наступному етапі навчання.

Слід зазначити, що протягом всього навчання викладач вирішує, як дозувати, варіювати, комбінувати різні підходи до створення хореографії, доцільно вибирає домінанти та чергує обов'язкові завдання з творчими (що включають власний пошук студента в межах запропонованої теми семестру). Таким чином, викладач оцінює студента, виходячи з критеріїв не тільки вміння komponувати танцювальні елементи, але і здатності імпровізувати та створювати танець.

Передумовами вивчення. Практичною базою вивчення дисципліни є володіння професійними навичками виконання базових рухів будь якого напрямку/стилю

сучасного танцю, творчі здібності до свободи пластичного мислення та автономного експериментування з танцювальними рухами. Теоретичною базою вивчення дисципліни є обізнаність з термінології і літератури за фахом, розуміння філософсько-естетичної сутності мистецтва, володіння базовими знаннями в галузі суміжних мистецтв.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 24	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Обов'язкова	
	Спеціальність 024 Хореографія		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1 кредит Загальна кількість годин 720	Освітньо-професійна програма «Сучасна хореографія»	Рік підготовки:	
		1-4-й	1-4-й
		Семестр	
		1-8-й	1-8-й
		Лекції	
		52 год.	20 год.
		Практичні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійна робота студента – 3,6	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	172 год.	92 год.
		Індивідуальні заняття	
		16	--
		Самостійна робота	
		480 год.	624 год.
		Вид контролю	
		іспит	
		2,3,4,6,8 сем.	2,3,4,6,8 сем.
		залік	
		1,5,7 сем.	1,5,7 сем.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 240 / 480

для заочної форми навчання — 96 / 624

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – розкриття творчої індивідуальності та виховання кваліфікованих балетмейстерів, хореографів, викладачів хореографічних дисциплін в новітніх мистецьких закладах освіти, середній та вищій школі; розвиток професійних навиків для створення репертуару з врахуванням специфічних задач, умов і контингенту учасників колективу різних типів і видів танцювального мистецтва.

Завдання навчальної дисципліни:

- ✓ ознайомлення з історією зародження сучасного танцювального мистецтва та його соціально-історичними аспектами формування; з традиціями та особливостями сучасного балетмейстерського мистецтва України, Західної Європи та США;
- ✓ ознайомлення з видами, жанрами хореографічного мистецтва;
- ✓ танцювальними формами та їх різновидами;
- ✓ розвиток навиків свободи пластичного мислення та автономного експериментування з танцювальними рухами;
- ✓ формування та еволюційний розвиток практичних навичок створення сучасних хореографічних творів різних форм, жанрів згідно законам драматургії та композиції танцю;
- ✓ розвиток здатності до синтезу сучасних хореографічних стилів та напрямів з класичною та народною хореографією;
- ✓ розширення власного досвіду постановочної роботи, що містить практичні співвідношення з концертмейстером, виконавцем або колективом артистів;
- ✓ сприяння розвитку власної культури, естетичному вихованню, формуванню моральних орієнтирів особистості;
- ✓ навчання аналітичному осмисленню знань зі спеціальності, життєвого досвіду та вмінню застосовувати їх на практиці.

III. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні та спеціальні компетентності (ЗК / СК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі предметної області, і місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК09. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК17. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

Результати навчання:

ПР02. Розуміти моральні норми і принципи та вміти приумножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

ПР03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних і ділових питань.

ПР05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях та конкурсах.

ПР21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

ПР22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

ІІІ. ФОРМИ, ВИДИ ТА МЕТОДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.

Види: лекції, практичні та індивідуальні заняття.

Методи навчання: вербальні (розповідь, коментарі, пояснення), наочні (показ, ілюстрація, демонстрація), практичні (створення та виконання рухів, комбінацій, танцювальних етюдів, номерів); самостійні (робота з літературою, відео матеріалами, розробка та практична реалізація танцювального номеру), методи стимулювання і мотивації, методи пересічної перевірки знань на практиці (передбачає демонстрацію фрагментів хореографічного твору або готовий хореографічний твір).

ІV. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 РОЗДІЛ

Тема 1. Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.

Тема 2. Балетмейстерська школа ХДАК.

Тема 3. Зародження мистецтва танцю та соціально-історичні аспекти його розвитку.

Тема 5. Танець, як один із видів мистецтва: його види, форми, жанри, виражальні засоби.

2 РОЗДІЛ

Тема 5. Значення музики в народженні хореографічного твору.

Тема 6. Музичні прийоми, що допомагають розкриттю хореографічної дії.

Тема 7. Робота балетмейстера з фонограмою, акомпаніатором, композитором.

Тема 8. Аналіз музичного твору.

3 РОЗДІЛ

Тема 9. Тема, ідея та образ у хореографічному творі.

Тема 10. Драматургія хореографічного твору.

Тема 11. Загальні поняття хореографічної композиції.

Тема 12. Хореографічна лексика і хореографічний текст.

Тема 13. Малюнок танцю та його різновиди.

4 РОЗДІЛ

Тема 14. Основні параметри аналізу танцювальних рухів.

Тема 15. Компоненти виразності танцювальних рухів.

Тема 16. Створення танцювальної комбінації.

5 РОЗДІЛ

Тема 17. Художні прийоми розкриття змісту танцю за допомогою танцювальних малюнків.

Тема 18. Художні прийоми, що допомагають розкривати та подовжувати сприйняття танцю.

Тема 19. Автономні прийоми побудови просторової композиції.

6 РОЗДІЛ

Тема 20. Основні компоненти образного рішення змісту танцю.

Тема 21. Основні підходи до творення образного хореографічного тексту та малюнків.

Тема 22. Композиція образного хореографічного тексту.

7 РОЗДІЛ

Тема 23. Основні правила створення танцювального етюду.

Тема 24. Постановка танцювального етюду.

8 РОЗДІЛ

Тема 25. Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному творі.

Тема 26. Концепція хореографічного твору; лібрето.

Тема 27. Композиційний план.

9 РОЗДІЛ

Тема 28. Основні прийоми роботи з простором.

Тема 29. Створення хореографічного номера, основою якого є танцювальні малюнки.

Тема 30. Методичні аспекти використання “Основ Бартенієфф” у балетмейстерській діяльності.

Тема 31. Постановочна робота. Репетиційна робота.

10 РОЗДІЛ

Тема 32. Специфіка хореографії для дітей.

Тема 33. Робота над образом у танцях для дітей.

Тема 34. Особливості створення хореографічного тексту у танцях для дітей.

11 РОЗДІЛ

Тема 35. Розробка композиційного плану.

Тема 36. Постановка танцювального номеру для дітей.

12 РОЗДІЛ

Тема 37. Специфіка створення та виконання танців малих форм.

Тема 38. Хореографічна мініатюра в сучасній хореографії.

Тема 39. Створення та постановка танців малих форм.

13 РОЗДІЛ

Тема 40. Характерні особливості сюжетного танцю.

Тема 41. Особливості розкриття сюжету в сучасній хореографії.

Тема 42. Створення та постановка сюжетного хореографічного номеру.

14 РОЗДІЛ

Тема 43. Українська культурна спадщина та сучасність.

Тема 44. Інтерпретація українського народного танцю засобами сучасної хореографії.

Тема 45. Специфіка композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Тема 46. Створення та постановка хореографічного номеру в основі якого є стилізація української народної хореографії з будь яким напрямом сучасної хореографії.

15 РОЗДІЛ

Тема 47. Особливості синтезу різних видів і напрямів мистецтва, зокрема хореографічного.

Тема 48. Вивчення джерел і матеріалів, відображених в танцювальному номері.

Тема 49. Створення та постановка хореографічного номеру на основі синтезу видів мистецтва або синтезу напрямів хореографічного мистецтва.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1. МИСТЕЦТВО ТАНЦЮ

Тема 1. Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.

Значення понять «балетмейстер», «хореограф». Види балетмейстерської діяльності. Багатогранність творчості балетмейстера: співробітництво з композитором, диригентом, концертмейстером, художником, сценаристом, виконавцями тощо. Значення вивчення живопису, скульптури, історії, міфології, літератури для творчій діяльності балетмейстера. Приклади роботи К. Блазіса, Ж. Новера, М. Петіпа, М. Фокіна, В. Ніжинського, Ю. Григоровича, Д. Баланчіна, Б. Ейфмана, М. Бежара, І. Кіліана тощо.

Анонс головних розділів всіх 8-ми навчальних семестрів курсу «Мистецтво балетмейстера». Методичне та практичне завдання курсу.

Тема 2. Балетмейстерська школа ХДАК.

Балетмейстерська школа народного танцю В. Авраменка. Утворення кафедри народної хореографії в Київському державному інституті культури. Заснування хореографічного відділення у Харківському державному інституті культури. Балетмейстерська школа народного танцю Б. Колногузенко. Етапи становлення та сучасний стан. Театр народного танцю «Заповіт». Ансамбль сучасного танцю «ЕСТЕТ». Ансамбль бального танцю «Креатив».

Тема 3. Зародження сучасного танцю, його характеристика та основні етапи розвитку в соціально-історичному контексті.

Загальні риси сучасного танцювального мистецтва початку XX ст. Російський балет С. Дягілева, експерименти В. Ніжинського та І. Стравінського. Значення діяльності М. Фокіна, «Російських сезонів», «Російського балету Дягілева» для розвитку сучасного танцювального мистецтва Західної Європи та США.

Експериментальний танець Люї Фуллер (Loie Fuller), оригінальність інтерпретації грецького танцю в модерні Айседорою Дункан (Isadora Duncan). Піонери американського модерного танцю Рут Ст. Дені (Ruth St. Denis) і Тед Шовн (Ted Shawn), чий пошуки сучасності були пов'язані з інтерпретацією культури американського континенту (ритуальні і обрядові танці нащадків давніх Інків і Маїв). Загальні риси американського танцю модерн (М. Грем, Х. Лимон, Д. Хамфрей, Ч. Вейдман, М. Каннінгем). Зародження модерного сценічного танцю в Німеччині та експерименти з танцювальним рухом М. Бірман, Р. Лабана, Ж. Далькроза, Г. Кройцберга та ін. Contemporary dance другої половини XX ст. (у США М. Каннінгем, Т. Браун, С. Пекстон і С. Форті, у Франції – Жан К. Галотта, М. Маран, Р. Шопіно; у Німеччині – К. Вайнер, П. Бауш. К. Брюс і «Рамберт Данс Компані» у Великій Британії.

Сучасне танцювальне мистецтво України кінця XX-поч. XXI ст. «Київ-модерн балет» Радю Поклітару.

Тема 4. Танець як один із видів мистецтва. Його види, форми, жанри та виразні засоби.

Поняття «мистецтво» та його види. Види хореографічного мистецтва: народний танець, класичний танець, бальний танець, сучасний танець. Напрями сучасного танцю: модерн, джаз-танець, хіп-хоп, танець contemporary; їх напрями та стилі. Багатогранність танцювальних жанрів. Основні форми хореографічного мистецтва. Жанри мистецтва. Жанри хореографії. Виразні засоби танцю: характерні рухи, пози, жести, міміка, пантоміма, малюнки, музика та ін.

Взаємозв'язки танців різних видів: народного, класичного, бального, сучасного. Система вправ класичного танцю – основа навчальної підготовки виконавців всіх видів танцювального мистецтва. Необхідність пізнання всіх видів танцю в роботі балетмейстера – вигадника, постановника, репетитора, педагога, керівника хореографічного колективу.

РОЗДІЛ 2. МУЗИКА В ХОРЕОГРАФІЇ

Тема 5. Значення музики в народженні хореографічного твору.

Значення музики в народженні хореографічного твору. Значення музики в ритмічній основі танцювальної пластики, емоційного строю, характеру, образної

виразності. Важливість відчуття балетмейстером образного строю музики, її сталевої природи, національної характерності.

Критерії вибору музичного матеріалу: відповідність жанру, інтонації епохи, національному колориту, стилю; умовність музичного твору, якщо тема та ідея твору зосереджена на образах і характерах дійових осіб (позитивні - краса мелодії, багатство гармонії, різноманітність ритмів, прозорість інструментування; негативні образи - жорсткі ритми, мелодійна примітивність, верескливість і різкість тембрів тощо). Дбайливе ставлення до музичного тексту, до створеної композитором драматургії, образному строю твору.

Тема 6. Музичні прийоми, що допомагають розкриттю хореографічної дії.

Метроритм - значення для пропорційного співвідношення різних компонентів композиції. Закономірності метроритму. Темпоритм — конструктивна основа композиції. Темп та динаміка. Хореографічна пауза. Музичні прийоми, що впливають на драматургію хореографічної дії та урізноманітнюють композицію танцю: варіювання мелодії, модуляція, поліфонія, контрастність тощо.

Тема 7. Робота балетмейстера з фонограмою та акомпаніатором.

Використання для постановки танцю готової музики і музики, спеціально створеної композитором. Робота з концертмейстером. Варіанти обробки основної мелодії – варіація, компіляція. Професійні якості концертмейстера. Робота з фонограмою. Використання прийому компіляції під час підготовки записаної музики до створення хореографічного твору.

Тема 8. Аналіз музичного твору.

Визначення у готовому музичному творі музичної форми, розподіл його на частини, фрази, речення, музичної теми, мелодійного і ритмічного малюнку, метру, встановлення темпу, динамічних відтінків.

Розподіл між виконавцями танцю функцій і завдань з точним визначенням, через кого із персонажів передається та чи інша думка на кожні декілька тактів музики. Значення музичного матеріалу в роботі по вихованню внутрішньої техніки артистів.

РОЗДІЛ 3. ДРАМАТУРГІЧНІ ТА КОМПОЗИЦІЙНІ ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Тема 9. Тема, ідея та образ у хореографічному творі.

Значення термінів «тема», «ідея». Їх зв'язок з драматургією та місце в хореографічному творі. Художній образ та образ хореографічний. Хореографічний образ як відображення загальної культури балетмейстера. Взаємозв'язок сценічного образу з особистістю виконавця. Значення хореографічного образу в сучасній хореографії.

Тема 10. Драматургія хореографічного твору.

Поняття «драматургія». Драматургія Аристотеля, Ж. Новера, К. Блазіса. Основні частини танцювальної драматургії: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка.

Взаємозв'язок всіх частин драматургічної побудови. Значення законів драматургії у створенні танцювального твору.

Тема 11. Загальні поняття хореографічної композиції та композиції хореографічного тексту в contemporary dance.

Поняття «композиція», «танцювальна композиція» та «композиція хореографічного тексту». Танцювальна композиція як засіб розкриття хореографічного образу. Основні компоненти хореографічної композиції: текст, малюнок. Взаємодія всіх компонентів композиції та їх вплив один на одного. Поняття «танець contemporary» та «композиції хореографічного тексту» в танці contemporary. Основні підходи до композиції хореографічного тексту: когнітивно-інтерпретаційний, просторовий, динамічний, афективний, випадковий, спадкоємний.

Тема 12. Хореографічна лексика і хореографічний текст.

Поняття «танцювальної лексики», «хореографічного тексту» та їх складові. Багатогранність та різноманітність рухів. Відповідність хореографічного тексту поставленому завданню. Розвиток танцювальних рухів, манера і характер їх виконання. Провідні рухи – своєрідна лейттема танцю. Лейтмотив, як засіб характеристики хореографічних образів, розкриття характеру дійової особи, основні її риси. Другорядні або допоміжні рухи – позиційні артикуляції.

Тема 13. Малюнок танцю та його різновиди.

Поняття «малюнок танцю». Поняття мізансцени. Малюнок фольклорного танцю – зв'язок із рідною природою. Різновиди малюнків: кругові, лінійні та змішані; прості й складні; основні та перехідні; симетричні та асиметричні. Принципи розвитку малюнка.

РОЗДІЛ 4. КОМПОЗИЦІЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТЕКСТУ В CONTEMPORARY DANCE

Тема 14. Основні параметри аналізу танцювальних рухів (LMA).

Теорія руху Р. Лабана. Рухова пам'ять та рухова уява. Інструменти руху та параметри аналізу. Співвідношення ваги тіла, його енергії та зусиль під час роботи у просторі та часі. Розуміння простору, як місця де відбуваються зміни положення тіла; відчуття свого простору та проникнення у простір інших виконавців, орієнтація. Час, енергія або потік; пізнання часової можливості підтримувати певний стиль руху. Осмислені зусилля та вага тіла у співвідношенні до якості та динаміки виконання рухів. Фактори, що характеризують зміни даних параметрів танцювальних рухів: розмірність,

наближеність, площини, центральний та периферійний напрямок, спрямованість простору.

Тема 15. Компоненти виразності танцювальних рухів.

- Тіло та рух:

- а) вага тіла, опори – співвідношення з підлогою - рівновага, дисбаланс
- б) хребетний стовп – мобільність спини, тулуба, таза та голови
- в) амплітуда та мобільність у роботі ніг
- г) амплітуда та мобільність у роботі рук
- д) оберти
- є) стрибки
- ж) якості руху – точки ініціації руху

- координація

- Темп, музика, пауза: фразировка, ритм, тривалість

- Простір: форми, об'єми - напрямки, орієнтації, рівні – погляд.

Тема 16. Створення танцювальної комбінації.

Створення учбової комбінації на розвиток основного руху та позиційних артикуляцій з використанням основних параметрів руху тіла (простір, час, вага, зусилля), зокрема візуальних ліній у кінесферичному просторі. Учбова комбінація має бути побудована на драматургічній основі. Виконання комбінації самостійно, або групами по 3-4 виконавця на завдання викладача.

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 5. ПРИЙОМИ ПОБУДОВИ ПРОСТОРОВОЇ КОМПОЗИЦІЇ

Тема 17. Художні прийоми розкриття змісту танцю за допомогою танцювальних малюнків.

Художні прийоми розкриття змісту танцю за допомогою танцювальних малюнків:

- а) дрібнення, ускладнення, нарощування;
- б) прийом контрасту;
- в) прийом темпу;
- г) крапка сприйняття: основна, під час руху, завершальна.

Тема 18. Художні прийоми, що допомагають розкривати та продовжувати сприйняття танцю.

Художні прийоми, що допомагають розкривати та продовжувати сприйняття танцю:

- а) прийом накладення;
- б) подвійне прискорення чи зниження темпу виконання;
- в) від особистого до загального, від загального до особистого.

Тема 19. Автономні прийоми побудови просторової композиції.

Прийом «стоп – кадру».

Прийом поліфонії.

Герой один, а його думи, почуття розкривають багато виконавців.

Дія про те, що пройшло (перехід за допомогою однієї деталі).

Узагальнення всієї основної думки за допомогою одного предмета.

Поняття: «Композиційний фрагмент», «Композиційна деталь», «Композиційний елемент».

РОЗДІЛ 6. ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ОБРАЗ

Тема 20. Основні компоненти образного рішення змісту танцю.

Стиль, місце, костюм, форма, рухи.

Тема 21. Основні підходи до творення образного хореографічного тексту та малюнків.

Образно-асоціативний підхід, емоційно-психологічний, соціально-інформаційний.

Тема 22. Композиція образного хореографічного тексту.

Хореографічний образ, (тотожний образу драматичному), як конкретний характер людини, що проявляється через його відношення до оточуючої дійсності. Взаємозв'язок хореографічного образу з музичним твором. Залежність вирішення образу від сюжету та ідеї танцювального номеру. Стильова єдність у вирішенні образу в хореографічному творі.

РОЗДІЛ 7. ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ЕТЮД

Тема 23. Основні правила створення танцювального етюду.

Етюдна форма в хореографії: її мета та завдання. Визначення теми, ідеї та їх образного рішення. Підбір відповідного музичного матеріалу. Залежність просторового рішення, малюнку танцю, хореографічного тексту та темпо-ритму етюду від балетмейстерського задуму, музичного матеріалу, драматургії, жанру, культурної або національної притаманності, стильових особливостей.

Тема 24. Постановка танцювального етюду.

Створення розгорнутих танцювальних етюдів із урахуванням драматургії, взаємозв'язку хореографічного тексту, малюнку, музики. Основні правила роботи з виконавцями у процесі постановочної роботи.

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 8. РОЗРОБКА ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Тема 25. Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному творі.

Побудова хореографічного твору на основі: якоїсь відомої події, взятої з життя (балет «Тетяна» А. Крейна, лібрето В. Месхетелі); літературного твору, п'єси («Ромео і Джульєтта» С. Прокоф'єва, лібрето А. Піотровського і С. Радлова); історичного факту («Полум'я Парижа» Б. Астаф'єва, лібрето В. Дмитрієва та Н. Волкова); билини, казки («Коник-Горбоконик» Р. Щедріна, лібрето В. Вайнонена, П. Малярського) тощо.

Побудова хореографічного твору на основі певної теми, ідеї, які турбують балетмейстера: глибоке вивчення історичного, етнографічного і художнього матеріалу (літературного, документального та ін); характеристика епохи, яка освітлена в драматургічному матеріалі, її соціально-політичний аспект; визначення зв'язків з сучасністю; обґрунтування вибору драматургічного матеріалу.

Тема 26. Програма хореографічного твору. Структура. Лібрето.

Програма, як поетапний шлях створення хореографічного номеру. Програми балетних вистав минулого століття. Лібрето, як короткий зміст хореографічного твору. Зразки балетних лібрето.

Тема 27. Композиційний план.

Композиційний план. Його складові частини: а) визначення теми, ідеї, жанру, форми; б) час дії, місце дії; в) дійові особи та виконавці; г) костюми та реквізит; д) короткий зміст танцю та його драматургія; е) характеристика музичного матеріалу та його аналіз; є) світове оформлення танцю (партитура освітлення). Написання композиційного плану до майбутнього номеру.

РОЗДІЛ 9. ОСНОВИ ПОСТАНОВЧОЇ ТА РЕПЕТИЦІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 28. Основні прийоми роботи з простором.

Візуалізація ліній у кінесферичному просторі: виштовхування або продавлювання (extrusion), відповідність або узгодження (matching), складання (folding), перетинання (bridging), колапсові моменти або згортання точки (collapsing points), падаючі точки (dropping points), розширення (extension). Ізольоване або комплексне застосування.

Операційний комплекс: продовження, розширення нахилів, амплітуда виконання. Транспортування та перенос ліній у площині. Випадаючі криві лінії. Паралельний зсув та зміщення.

Підходи до візуалізації ліній та операційного комплексу: знайомство, представлення лінії у просторі. Кут і поверхня. Поєднання, зв'язування вправ. Скручування та нарощування. Задній підхід. Ніжні кінцівки. Від простого до складного.

Тема 29. Створення хореографічного номеру, основою якого є танцювальні малюнки.

Визначення теми, ідеї номеру. Аналіз музичного твору. Драматургічна розробка музичного матеріалу. Підбір образних малюнків, лейтмотивного руху для пересування виконавців, художніх прийомів просторової композиції. Створення танцю, основою якого є розвиток хореографічного малюнку.

Тема 30. Постановочна робота.

Знайомство виконавців з музикою та змістом танцю, характеристикою епохи, в якій відбувається дія номеру. Розучування з виконавцями окремих рухів та комбінацій. Постановка окремих частин та всього танцю в цілому.

Тема 31. Репетиційна робота.

Перевірка окремих партій, частин та всього танцю, відповідно часовим вимогам та драматургічного розвитку. Відпрацьовування охайності виконання рухів. Репетиційна робота над образами та манерою виконання.

2 курс 4 семестр

РОЗДІЛ 10. ХОРЕОГРАФІЧНІ ТВОРИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Тема 32. Специфіка хореографії для дітей.

Історичний аспект формування дитячих самодіяльних хореографічних колективів. Основні вимоги до танців в дитячому колективі: ідейність, художність, доступність. Ідея, тема та зміст дитячого танцю, що мають виховне значення.

Врахування фізичних та психологічних можливостей дітей – виконавців. Гра як невід’ємна частина хореографічного номеру. Композиційна побудова танцю. Актуальність образної та сюжетної основи дитячого танцю.

Тема 33. Робота над образом у танцях для дітей.

Відповідальність хореографічного образу характерним рисам характеру дітей (окремих вікових категорій), дій, вчинків, взаємовідношень. Костюм виконавців.

Тема 34. Особливості створення хореографічного тексту у танцях для дітей.

Відповідність характеру образу пластичному, просторовому та ритмічному рішенню танця. Лейтмотивні рухи – образні рухи. Використання танцювальних рухів та елементів у танці відповідно до вікових категорій дітей.

РОЗДІЛ 11. ПОСТАНОВКА ТАНЦЮВАЛЬНИХ НОМЕРІВ ДЛЯ ДІТЕЙ

Тема 35. Розробка композиційного плану.

Назва танцювального номеру. Значимість та цінність ідейного задуму. Визначення загальної теми. Певна форма відображення змісту танцю. Час та місце дії від більш широкого поняття до більш вузького. Характеристика дійових осіб. Створення дії танцю. Зміст танцю за законами драматургії. Опис композиції. Аналіз музичного матеріалу (темپ, ритм, тональність, характер

звучання, довжина епізодів). Ескізи костюмів. Малюнок реквізиту, декорацій. Схеми важливих моментів танцю.

Тема 36. Постановка танцювальних номерів для дітей.

Знайомство виконавців з ідейно-художнім завданням, змістом, музичним матеріалом, характеристикою дійових осіб. Знаходження необхідних виразних засобів. Розучування окремих рухів та комбінацій. Аналіз, виправлення помилок. Робота над манерою виконання та характером образів. Репетиційна робота та доведення хореографічного номеру до контрольного показу.

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 12. МАЛІ ФОРМИ ТА ХОРЕОГРАФІЧНІ МІНІАТЮРИ В СУЧАСНІЙ ХОРЕОГРАФІЇ

Тема 37. Специфіка створення та виконання танців малих форм.

Танець на одного виконавця, його характерні риси, принципи побудови та виконання. Сольні танці чоловічі та жіночі. Танець для двох виконавців. Варіанти дуетного танцю. Прийоми ведення мелодії. Танці для трьох солістів. Чотири варіанти створення. Танці для чотирьох виконавців. Варіанти побудови. Використання закону контрасту. Різноманітність завдань постановника та виконавців.

Тема 38. Хореографічна мініатюра в сучасній хореографії.

Історія походження. Хореографічні мініатюри кінця 19 -початку 20 ст. Сюжетні та безсюжетні форми.

Тема 39. Створення та постановка танців малих форм.

Складання композиційного плану. Аналіз музичного матеріалу. Робота над образами: пошук хореографічної лексики та інших виразних засобів танцю. Використання театральних і художніх прийомів при створенні танцю. Робота з виконавцями.

3 курс 6 семестр

РОЗДІЛ 13. СЮЖЕТНИЙ ТАНЕЦЬ

Тема 40. Характерні особливості сюжетного танцю.

Сюжет в літературі. Види сюжетів. Сюжет в хореографічному творі. Історія зародження та розвиток сюжетного танцю. Відображення конкретних явищ навколишнього життя і природи. Тематика народних та сучасних сюжетних танців. Хореографія сюжетних танців. Мелодії сюжетних танців.

Тема 41. Особливості розкриття сюжету в сучасній хореографії.

Сюжетний танець – дійовий танець. Образ у сюжетному танці. Композиція танцю та розвиток сюжетної лінії. Розвиток драматургії у сюжетному танці.

Несподіваний балетмейстерський хід. Мистецтво пантоміми у сюжетному танці. Створення лексики. Декоративно-художнє рішення. Костюми дійових осіб.

Тема 42. Створення та постановка сюжетного хореографічного номеру.

Вибір, аналіз драматургічного матеріалу. Значимість та цінність ідейного задуму. Визначення загальної теми. Певна форма відображення змісту танцю. Час та місце дії від більш широкого поняття до більш вузького. Підбір музичного матеріалу. Характеристика дійових осіб. Створення дії танцю. Зміст танцю за законами драматургії. Опис композиції. Аналіз музичного матеріалу (темп, ритм, тональність, характер звучання, довжина епізодів). Ескізи костюмів. Малюнок реквізиту, декорацій. Схеми важливих моментів танцю.

Знайомство виконавців з ідейно-художнім завданням, змістом, музичним матеріалом, характеристикою дійових осіб. Знаходження необхідних виражальних засобів. Розучування окремих рухів та комбінацій. Аналіз, виправлення помилок. Робота над манерою виконання та характером образів. Репетиційна робота та доведення хореографічного номеру до контрольного показу.

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 14. ХОРЕОГРАФІЧНА СТИЛІЗАЦІЯ

Тема 43. Українська культурна спадщина та сучасність.

Поняття «культурних традицій» та «національного фольклору» у широкому сенсі. Форми існування фольклорних традицій (вірування, міфологія, обряди, ремесла, усна словесна і музична народна творчість). Значення фольклорного матеріалу при створенні хореографічних творів в контексті етнічної культури. Форми збереження та розвитку народних хореографічних традицій: етнографічні колективи, фольклорні колективи, колективи народно – сценічного танцю, колективи, що стилізують фольклор. Значення танцювального фольклору в роботі балетмейстера.

Тема 44. Інтерпретація українського народного танцю засобами сучасної хореографії.

Відповідність конкретних стилів та художніх напрямів визначеного етапу фольклорній основі. Етнічна образність музики, лексики, танцювальних малюнків, як універсальний ланцюг, що зв'язує історичне минуле з сучасністю. Образ сучасника в стилізованих танцях.

Тема 45. Специфіка композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Взаємодія фольклорної лексики та сучасної. Традиційна та нетрадиційна танцювальна лексика. Переосмислення балетмейстером малюнків, танцювальних рухів та їх обробка з урахуванням сценічного простору.

Драматургія традиційних малюнків. Співвідношення складових композиції відносно сучасності теми та ідеї танцю.

Тема 46. Створення та постановка хореографічного номеру в основі якого є стилізація української народної хореографії з будь яким напрямом сучасної хореографії.

Вивчення джерел і матеріалів, відображених в танці. Розробка композиційного плану. Визначення загальної теми, ідеї. Певна форма відображення змісту танцю. Час та місце дії від більш широкого поняття до більш вузького. Характеристика дійових осіб. Створення дії танцю. Зміст танцю за законами драматургії. Опис композиції. Аналіз музичного матеріалу (темп, ритм, тональність, характер звучання, довжина епізодів). Ескізи костюмів. Малюнок реквізиту, декорацій. Схеми важливих моментів танцю.

Знайомство виконавців з ідейно-художнім завданням, змістом, музичним матеріалом, характеристикою дійових осіб. Знаходження необхідних виразних засобів. Розучування окремих рухів та комбінацій. Аналіз, виправлення помилок. Робота над манерою виконання та характером образів. Репетиційна робота та доведення хореографічного номеру до контрольного показу.

4 курс 8 семестр

РОЗДІЛ 15. ПОСТАНОВКА ТАНЦІВ НА ОСНОВІ СИНТЕЗУ МИСТЕЦТВА

Тема 47. Особливості синтезу різних видів і напрямів мистецтва, зокрема хореографічного.

Поняття «синтез» та «синтез видів мистецтва».

Танець і сучасне циркове мистецтво. Танець і пластичне мистецтво. Танець і мода. Танець та Опера. Танець і перформанс.

Синтез напрямів хореографічного мистецтва, що утворили якісно нові художні стилі в танці contemporary: класичний, традиційний (народний), афро-джазовий, письмовий, віртуальний, урбаністичний, еротичний або оголений, мінімалістичний, танець заради танцю, азіатський, африканський тощо.

Тема 48. Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному номері.

Глибоке вивчення історичного, етнографічного і художнього матеріалу (літературного, документального та ін.); характеристика епохи, яка освітлена в драматургічному матеріалі, її соціально-політичний аспект; визначення зв'язків з сучасністю; обґрунтування вибору матеріалу-основи танцю.

Тема 49. Створення та постановка хореографічного номеру на основі синтезу видів мистецтва або синтезу напрямів хореографічного мистецтва.

Розробка композиційно-постановочного плану: обґрунтування вибору теми, зокрема визначення основної проблеми, яка турбує балетмейстера, як художника, в чому її актуальність; наскільки яскраві і життєво-правдиві образи через які вона розкривається; наскільки правдиво та виразно зображується середовище, в якому проходить дія; в чому виховне значення майбутнього твору, його відповідність запитам глядача; формулювання ідеї твору; визначення конфлікту та його основних елементів; розробка драматургії твору тощо.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р		л	п	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

1 курс 1 семестр										
Розділ 1. Мистецтво танцю										
Тема 1. Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.	1,5	0,5			1	4				4
Тема 2. Балетмейстерська школа ХДАК.	2,5	0,5			2	4				4
Тема 3. Зародження сучасного танцю, його характеристика та основні етапи розвитку в соціально-історичному контексті.	8	2			6	9	1			8
Тема 4. Танець як один із видів мистецтва. Його види, форми, жанри та виразні засоби.	3	1			2	4,5	0,5			4
Разом за розділом 2	15	4			11	13,5	1,5			20
Розділ 2. Музика в хореографії										
Тема 5. Значення музики в народженні хореографічного твору	1,5	0,5			1	2,25	0,25			2
Тема 6. Музичні прийоми, що допомагають розкриттю хореографічної дії.	4	0,5			2	4,5	0,5			4
Тема 7. Робота балетмейстера з фонограмою та акомпаніатором.	4	0,5	1,5		2	4,75	0,25	0,5		4
Тема 8. Аналіз музичного твору.	3	0,5	0,5		2	6,75	0,25	0,5		6
Разом за розділом 3	11	2	2		7	18	1	1		16
Розділ 3. Драматургічні та композиційні основи хореографічного твору										
Тема 9. Тема, ідея та образ у хореографічному творі.	3	1			2	4,25	0,25			4

Тема 10. Драматургія хореографічного твору.	6	0,5	1,5		4	4,25	0,25			4
Тема 11. Загальні поняття хореографічної композиції та композиції хореографічного тексту в contemporary dance.	3	1			2	2,25	0,25			2
Тема 12. Хореографічна лексика і хореографічний текст.	6	1	1		4	4,25	0,25			4
Тема 13. Малюнок танцю та його різновиди.	4	0,5	0,5		2	5		1		4
Разом за розділом 3	21	4	3		14	20	1	1		18
Розділ 4. Композиція хореографічного тексту в contemporary dance										
Тема 14. Основні параметри аналізу танцювальних рухів (LMA).	12,5	2	2	0,5	8	8,25	0,25	2		6
Тема 15. Компоненти виразності танцювальних рухів.	12,5	2	2	0,5	8	4,25	0,25	2		3
Тема 16. Створення танцювальної комбінації.	18		5	1	12	21		2		15
Разом за розділом 4	43	4	9	2	28	32,5	0,5	6		24
Разом за 1 семестр	90	14	14	2	60	90	4	8		78
1 курс 2 семестр										
Розділ 5. Прийоми побудови просторової композиції										
Тема 17. Художні прийоми розкриття змісту танцю за допомогою танцювальних малюнків	8	1	1		6	9,25	1	0,25		8
Тема 18. Художні прийоми, що допомагають розкривати та подовжувати сприйняття танцю	9	2	1		6	8,75	0,5	0,25		8
Тема 19. Автономні прийоми побудови просторової композиції.	8	1	1		6	9	0,5	0,5		8
Разом за розділом 5	25	4	3		18	27	2	1		24
Розділ 6. Хореографічний образ										
Тема 20. Основні компоненти образного рішення змісту танцю.	10	2	2		6	10	2			8
Тема 21. Основні підходи до творення образного хореографічного тексту та малюнків.	10		4		6	14		2		12
Тема 22. Композиція образного хореографічного тексту.	14		3	1	10	14		2		12
Разом за розділом 6	34	2	9	1	22	38	2	4		32
Розділ 7. Танцювальний етюд										
Тема 23. Основні правила створення танцювального етюду.	12	2	2		8	5		1		4
Тема 24. Постановка танцювального етюду.	19		6	1	12	21		3		18
Разом за розділом 7	31	2	8	1	20	26		6		22

Разом за 2 семестр	90	8	20	2	60	90	4	8		78
---------------------------	-----------	----------	-----------	----------	-----------	-----------	----------	----------	--	-----------

2 курс 3 семестр										
Розділ 8. Розробка хореографічного твору										
Тема 25. Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному творі.	8.5	1	1	0.5	6	10	0,5	1,5		8
Тема 26. Концепція хореографічного твору. Лібрето.	6	1	1		4	7	0,5	0,5		6
Тема 27. Композиційний та постановчий плани.	8.5	2	2	0.5	4	8		2		6
Разом за розділом 8	23	4	4	1	14	25	1	4		20
Розділ 9. Основи постановочної та репетиційної роботи										
Тема 28. Основні прийоми роботи з простором.	17	1	6		10	19,5	0,5	2		17
Тема 29. Створення хореографічного номера, основою якого є танцювальні малюнки.	24	1	8	1	14	18,5	0,5	2		16
Тема 30. Постановочна робота.	16	1	4		11	16		1		15
Тема 31. Репетиційна робота.	114	1	2		11	11		1		10
Разом за розділом 9	67	4	16	1	46	65	1	6		58
Разом за 3 семестр	90	8	20	2	60	90	2	10		78
2 курс 4 семестр										
Розділ 10. Хореографічні твори для дітей										
Тема 32. Специфіка хореографії для дітей.	9	2	1		6	11,5	0,5	1		10
Тема 33. Робота над образом у танцях для дітей.	19,5	2	6	0,5	12	19,5	0,5	1		18
Тема 34. Особливості створення хореографічного тексту у танцях для дітей.	20,5	4	6	0,5	12	17	1	2		14
Разом за розділом 10	49	8	13	1	30	48	2	4		42
Розділ 11. Постановка танцювальних номерів для дітей										
Тема 35. Розробка композиційного плану.	12,5		2	0,5	10	14		2		12
Тема 36. Постановка танцювальних номерів для дітей.	30,5		10	0,5	20	28		4		24
Разом за розділом 11	43		12	1	30	42		6		36
Разом за 4 семестр	90	8	20	2	60	90	2	10		78
3 курс 5 семестр										
Розділ 12. Малі форми та хореографічні мініатюри в сучасній хореографії										
Тема 37. Специфіка створення та виконання танців малих форм.	14	2	2		10	16	1	3		12
Тема 38. Хореографічна мініатюра в сучасній хореографії.	32	4	6		22	18	1	3		14
Тема 39. Створення та постановка танців малих форм.	44		14	2	28	56		4		52
Разом за розділом 12	90	6	22	2	60	90	2	10		78

Разом за 5 семестр	90	6	22	2	60	90	2	10		78
3 курс 6 семестр										
Розділ 13. Сюжетний танець										
Тема 40. Характерні особливості сюжетного танцю.	14	2	2		10	16	1	3		12
Тема 41. Особливості розкриття сюжету в сучасній хореографії.	28	4	4		20	26	1	3		22
Тема 42. Створення та постановка сюжетного хореографічного номеру.	48		16	2	30	38		4		34
Разом за розділом 13	90	6	22	2	60	90	2	10		78
Разом за 6 семестр	90	6	22	2	60	90	2	10		78

4 курс 7 семестр										
Розділ 14. Хореографічна стилізація										
Тема 43. Українська культурна спадщина та сучасність.	8	2			6	9	1			8
Тема 44. Інтерпретація українського народного танцю засобами сучасної хореографії.	14	4			10	11	1			10
Тема 45. Специфіка композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.	29		10	1	18	24		8		16
Тема 46. Створення та постановка хореографічного номеру в основі якого є стилізація української народної хореографії з будь-яким напрямом сучасної хореографії.	39		12	1	26	46		2		44
Разом за розділом 14	90	6	22	2	60	90	2	10		78
Разом за 7 семестр	90	6	22	2	60	90	2	10		78
4 курс 8 семестр										
Розділ 15. Постановка танців на основі синтезу мистецтва										
Тема 47. Особливості синтезу різних видів і напрямів мистецтва, зокрема хореографічного.	26	4	4		18	16	2	2		12
Тема 48. Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному номері.	24		4		20	26		4		22
Тема 49. Створення та постановка хореографічного номеру на основі синтезу видів мистецтва або синтезу напрямів хореографічного мистецтва.	40		16	2	32	48		4		44
Разом за розділом 15	90	4	24	2	60	90	2	10		78
Разом за 8 семестр	90	4	24	2	60	90	2	10		78
Усього годин	720	48	162	16	480	720	20	76		624

VI. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання результатів навчання:

- ✓ Виявляти системні теоретичні та практичні знання з дисципліни «Мистецтво балетмейстера».
- ✓ Проявляти еволюційний розвиток практичних навичок створення сучасних хореографічних творів різних форм, жанрів згідно законам драматургії та композиції танцю.
- ✓ Вміло застосовувати технічні та композиційні прийоми, художньо-виразні засоби при створенні хореографічних номерів.

Форми оцінювання результатів навчання: опитування, перевірка практичних завдань та самостійної роботи, контрольний показ, залік, іспит. Оцінювання здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системної всебічності та професійної спрямованості контролю. Зазначені форми контролю мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності. Саме тому, відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному та практичному контролю.

Відвідування лекцій – 2,5 балів за одну лекційну годину.

Робота на практичних заняттях – 30 балів.

Самостійна робота – 30 балів.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 80 балів.

Підсумковий контроль – 20 балів.

Всього: 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1				РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3					РОЗДІЛ 4			Підсумковий контроль	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16		
5-10				5-20				10-25					10-25			5-20	100

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 5			РОЗДІЛ 6			РОЗДІЛ 7		Підсумковий контроль	Сума
Т17	Т18	Т19	Т20	Т21	Т22	Т23	Т24		
5- 20			10-30			10-30		5-20	100

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 8			РОЗДІЛ 9				Підсумковий контроль	Сума
Т25	Т26	Т27	Т28	Т29	Т30	Т31		
10-40			10- 40				5-20	100

2 курс 4 семестр

РОЗДІЛ 10			РОЗДІЛ 11		Підсумковий контроль	Сума
T32	T33	T34	T35	T35		
10-40			30-40		5-20	100

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 12				Підсумковий контроль	Сума
T36		T37	T38		
10-80				5-20	100

3 курс 6 семестр

РОЗДІЛ 13			Підсумковий контроль	Сума
T39	T40	T41		
30-80			5-20	100

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 19				Підсумковий контроль	Сума
T42	T43	T44	T45		
30-80				5-20	100

4 курс 8 семестр

РОЗДІЛ 20			Підсумковий контроль	Сума
T46	T47	T48		
30-80			5-20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

VII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

1 курс 1 семестр

Практичне заняття № 1, З/В заняття № 1

Тема 7: Робота балетмейстера з фонограмою та акомпаніатором.

Мета вивчення: ознайомлення з основними правилами роботи з музичним матеріалом, фонограмою, акомпаніатором.

Література: 10, 25, 35; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музичний інструмент або аудіо прилад.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Прослухати музикальну композицію та простежити за інтонаційно-образним розвитком музики. Виявити спільне і відмінне між музикою та танцем у відображенні навколишнього світу.

Завдання 2. Розпізнати основні музичні засоби виразності та охарактеризувати їх особливості у втіленні життєвого змісту.

Завдання 3. Прослухати ряд музикальних композицій та виокремити музичний твір який найбільше викликає образно-емоційні асоціації для втілення їх хореографічними засобами.

Завдання для самостійної роботи: подивитись пропонований викладачем відеоматеріал та зробити аналіз інтерпретації музичного змісту виразними засобами хореографічного мистецтва.

Практичне заняття № 1-2, З/В заняття № 1

Тема 8: Аналіз музичного твору.

Мета вивчення: ознайомлення з основними правилами роботи з музичним матеріалом, фонограмою, акомпаніатором.

Література: основна: 1, 2, 4; додаткова: 13.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музичний інструмент, аудіо прилад.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Прослухати музикальну композицію та простежити за відображенням в музиці різних емоційних станів людини. Визначити її стильові ознаки, драматургію та структуру музикальних тем.

Завдання 2. Відповідно до кожної частини драматургії прорахувати кількість тактів, час (секунди), темп, лад, тональність і динаміку звучання.

Завдання 3. Розповісти які образно-емоційні асоціації викликає зміст музичного твору і якими виразними засобами хореографії найкраще їх можна втілити.

Завдання для самостійної роботи: інтерпретувати емоційну складову музичного твору.

Практичне заняття № 2, З/В заняття № 1

Тема 10: Драматургія хореографічного твору.

Мета вивчення: опанування навиками розробки хореографічного твору.

Література: основна: 4, 5, 6, 10, 12; додаткова: 5, 37; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. На основі пропонованого викладачем хореографічного твору розробити його драматургію.

Завдання 2. Визначити які засоби хореографії сприяють розвитку та переходу між частинами драматургії.

Завдання для самостійної роботи: Розробити драматургію власного хореографічного етюд.

Практичне заняття № 3-4 , З/В заняття № 1

Тема 10. Драматургія хореографічного твору.

Тема 12: Хореографічна лексика і хореографічний текст.

Мета вивчення: ознайомлення з основними частинами драматургії хореографічного твору та основними підходами до композиції хореографічного тексту та розширення знань щодо компонентів виразності танцювальних рухів.

Література: 6, 13, 15; додаткова: 5, 9, 10, 15, 31, 32, 43; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музичний інструмент.

Хід практичної роботи

Завдання 1. На пропоновану танцювальну комбінацію розробити її інтерпретацію.

Завдання 2. Поєднати у логічне єдине ціле пропоновані викладачем танцювальні рухи.

Завдання для самостійної роботи: самостійне наповнення розробленої комбінації позиційними артикуляціями, та визначити зміни у формі рухів.

Практичне заняття № 3-4, З/В № 1

Тема 13: Малюнок танцю та його різновиди.

Мета вивчення: опанування практичним досвідом використання художніх прийомів побудови малюнків у просторі

Література: основна: 4, 5, 6, 11, 13; додаткова: 5, 10, 40, 44; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийомів кругових малюнків у просторі.

Завдання 2. Розробка танцювальних фрагментів з використанням лінійних малюнків у просторі.

Завдання для самостійної роботи: Варіаційний розвиток створених танцювальних фрагментів за рахунок змін часу, енергії та зусиль. Структурування хореографії за законами драматургії.

Практичне заняття № 4, З/В заняття № 2

Тема 14: Основні параметри аналізу танцювальних рухів.

Мета вивчення: опанування навиками щодо створення хореографічного тексту

Література: основна: 4, 6, 10, 13, 16; додаткова: 9, 22, 28, 39.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. На запропоновану танцювальну комбінацію розробити інтерпретацію зі зміною ваги.

Завдання 2. На запропоновану танцювальну комбінацію розробити інтерпретацію зі змінами зусиль.

Завдання 3. На запропоновану танцювальну комбінацію розробити інтерпретацію зі зміною у часі.

Завдання 4. На запропоновану танцювальну комбінацію розробити інтерпретацію зі зміною у просторі.

Завдання для самостійної роботи: Створення власної танцювальної комбінації з використанням змін основних параметрів танцювального руху.

Практичне заняття № 5, З/В заняття № 3

Тема 16: Компоненти виразності танцювальних рухів.

Мета вивчення: розвиток навиків роботи з танцювальними формами у просторі.

Література: основна: 74, 6, 10, 15, 16; додаткова: 3, 9, 10, 12, 28; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музичний інструмент

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розробити танцювальні комбінації з демонстрацією просторових прийомів:

- matching, bridging;
- extrusion, folding;
- collapsing points, dropping points.

Завдання 2. Використання ізолюваного або комплексного операційного комплексу при композиції хореографічного тексту.

Завдання для самостійної роботи: При самостійної розробці танцювальних комбінацій продемонструвати володіння наступними вимогами:

- використання зусиль: відштовхуватись, ковзати, brosser (чистити підлогу), розкривати, випрямляти, підіймати, обертатися, пом'якшувати удар;
- усвідомлення та початковий контроль позиції en dehors та parallèle;
- усвідомлення ваги тіла;
- усвідомлення вертикальності у рівновазі та дисбалансі;
- рівновага на стопі, опорна нога пряма або зігнута;
- рівновага на півпальцях, прямі ноги;
- контрольоване перенесення ваги з ноги на ногу в процесі хо-діння, бігу, тріплетів;
- опора на підлогу різними частинами тіла;
- опускання, падіння, рулада на підлогу, розмах, стрибок, стій-ка на одній нозі, стійка з переходом на підлогу та до бігу;
- працювати з часом: контрасти швидкості виконання, акценти, паузи.

Практичне заняття № 6-7, З/В № 4

Тема 16: Створення танцювальної комбінації.

Мета вивчення: закріплення професійних навиків драматургічного розвитку основних танцювальних рухів та їх поєднання з позиційними артикуляціями у кінессферічному просторі.

Література: основна: 7, 11, 38, 39, 57, 62, 70; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музичний інструмент.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Виявлення структури музичної композиції.

Завдання 2. Варіаційний розвиток танцювальної фрази за рахунок змін у просторі (ракурс, рівень, просування), часі і ритму (акценти, швидкість, пауза, стратегії слухання та ін.), енергії, імпульсу, динаміки.

Завдання для самостійної роботи: структурування хореографії.

1 курс 2 семестр

Практичне заняття № 8, З/В № 5

Тема 17: Художні прийоми розкриття змісту танцю за допомогою танцювальних малюнків

Мета вивчення: опанування практичним досвідом використання художніх прийомів побудови просторової композиції для розкриття змісту танцю та продовження його сприйняття.

Література: основна: 11, 13, 14; додаткова: 1, 5, 10; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийомів дрібнення, ускладнення, нарощування.

Завдання 2. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийому контрасту;

Завдання 3. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийому темпу;

Завдання 4. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийому крапка сприйняття: основна, під час руху, завершальна.

Завдання для самостійної роботи: Варіаційний розвиток створених танцювальних фрагментів за рахунок змін часу, енергії та зусиль. Структурування хореографії за законами драматургії.

Практичне заняття № 8-9, З/В № 6

Тема 18-19: Прийоми побудови просторової композиції.

Мета вивчення: опанування практичним досвідом використання художніх прийомів побудови просторової композиції для розкриття змісту танцю та продовження його сприйняття.

Література: основна: 6, 11, 13; додаткова: 1, 5, 10, 34, 35; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийому накладення.

Завдання 2. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийому подвійного прискорення чи зниження темпу виконання;

Завдання 3. Розробка танцювальних фрагментів з використанням прийому від особистого до загального, від загального до особистого.

Завдання для самостійної роботи: Варіаційний розвиток створених танцювальних фрагментів за рахунок змін часу, енергії та зусиль. Структурування хореографії за законами драматургії.

Практичне заняття № 9 – 13, З/В заняття № 6-7

Тема 20-22: Основні компоненти образного рішення змісту танцю. Основні підходи до творення образного хореографічного тексту та малюнків. Композиція образного хореографічного тексту.

Мета вивчення: опанування навиками створення образного хореографічного тексту.

Література: основна: 2, 4, 6, 8, 10, 16; додаткова: 1, 2, 9, 15, 20, 28, 30, 31, 32.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розробити варіанти поз, ракурсів, жестів та побутових рухів, які характеризують обраний образ.

Завдання 2. Розробити танцювальні фрагменти, що характеризують обраний образ засобами пластичних форм рухів та прийомів (matching, bridging, extrusion, folding, collapsing points, dropping points).

Завдання 3. Визначити лейтмотивні рухи або просторові малюнки.

Завдання 4. Рішення хореографічного образу за рахунок ритмічної форми танцювального фрагменту.

Завдання для самостійної роботи: Варіаційний розвиток створених танцювальних фрагментів за рахунок змін часу, енергії та зусиль. Структурування хореографії за законами драматургії.

Практичне заняття № 14, 3/В заняття № 8

Тема 23: Основні правила створення танцювального етюд.

Мета вивчення: опанування навиками створення хореографічного тексту в contemporary dance за рахунок прийомів написання.

Література: основна: 6, 10, 13; додаткова: 5, 10, 13, 15, 28, 32; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка, комп'ютер.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над опануванням принципів візуалізації пластичних форм у просторі окремими частинами тіла при виконанні обертів, дуг.

Завдання 2. Робота над опануванням операційного комплексу з трансформації U-образних рухів у просторі, часі, зі зміною енергії – потоку, зусиль.

Завдання 3. Робота над опануванням операційного комплексу з трансформації O-образних рухів у просторі, часі, зі зміною енергії – потоку, зусиль.

Завдання для самостійної роботи: відпрацювати танцювальні комбінації, рухи і проробити ритмічний малюнок, манеру та характер виконання.

Практичне заняття № 15 – 17, 3/В заняття № 8-10

Тема: Постановка танцювального етюд.

Мета вивчення: опанування навиками балетмейстерської майстерності.

Література: основна: 6, 10, 13; додаткова: 5, 10, 13, 15, 28, 32.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розроблення теми, ідеї та образного рішення хореографічного етюд.

Завдання 2. Визначитись з музичним матеріалом та зробити його аналіз.

Завдання 3. Просторове структурування створеного образного хореографічного тексту за законами драматургії у розгорнутий танцювальний етюд.

Завдання для самостійної роботи: Постановка розгорнутого танцювального етюду.

2 курс 3 семестр

Практичне заняття № 18, З/В заняття № 11

Тема 25: Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному творі.

Мета вивчення: опанування навиків досконалої самопідготовки до розробки хореографічного твору.

Література: основна: 4, 13; додаткова: 3, 7, 11, 32; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Обґрунтувати вибір літературно-драматургічної, історичної або філософської та ін. основи хореографічної дії.

Завдання 2. Визначити засоби вираження змісту першоджерела (сюжет, ідею конфлікту, характер дійових осіб тощо).

Завдання для самостійної роботи: визначитись з основою власного хореографічного номеру та обґрунтувати її актуальність.

Практичне заняття № 18-19, З/В заняття № 11-13

Тема 26-27: Програма хореографічного твору. Лібрето. Композиційний план.

Мета вивчення: опанування навиків досконалої самопідготовки до розробки хореографічного твору.

Література: основна: 4, 6, 7, 13; додаткова: 5, 18, 25.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Аналіз музичного твору. Драматургічна розробка музичного матеріалу.

Завдання 2. Розробка програми хореографічного номеру. Складання лібрето.

Завдання 3. Розробка композиційного плану.

Завдання для самостійної роботи: проведення аналізу музичного матеріалу та його обробка шляхом варіювання та компіляції (при необхідності); складання лібрето та композиційного плану власного хореографічного номеру.

Практичне заняття № 20 – 22, З/В заняття № 14

Тема 28: Основні прийоми роботи з простором.

Мета вивчення: опанування навиками створення хореографічного тексту використовуючи прийоми просторової переорієнтації, просторового відновлення, компресії, ізометрії.

Література: додаткова: 28, 31, 32, 34; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка, комп'ютер.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над опануванням принципів визначення простору та створення в ньому форм рухів.

Завдання 2. Робота над опануванням навиків створення танцювальних рухів послідовно відновлюючи простір; виконання цих рухів у зворотному порядку, їх фрагментація.

Завдання 3. Опанування навиками створення рухів з використанням прийомів просторової та часової компресії.

Завдання 4. Опанування навиками створення танцювальних рухів з використанням прийомів осьової симетрії (відбиття), дзеркальної симетрії (відбиття) щодо площини, паралельного переносу, обертання дзеркального обертання.

Завдання для самостійної роботи: варіаційний розвиток створених танцювальних фрагментів з застосуванням різної ваги та наповнення рухів чуттєвістю, контрастом зусиль.

Практичне заняття № 23 – 26, 3/В заняття № 15

Тема 29: створення хореографічного номера в основі якого є просторові та танцювальні малюнки.

Мета вивчення: опанування навиками створення хореографічного тексту в contemporary dance за рахунок прийомів написання.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 18, 25; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка, комп'ютер.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над опануванням принципів візуалізації пластичних форм у просторі окремими частинами тіла при виконанні обертів, дуг.

Завдання 2. Робота над опануванням операційного комплексу з трансформації U-образних рухів у просторі, часі, зі зміною енергії – потоку, зусиль.

Завдання 3. Робота над опануванням операційного комплексу з трансформації O-образних рухів у просторі, часі, зі зміною енергії – потоку, зусиль.

Завдання для самостійної роботи: відпрацювати танцювальні комбінації, рухи і проробити ритмічний малюнок, манеру та характер виконання.

Практичне заняття № 26 – 27, 3/В заняття № 16

Тема 30-31: Основи постановочної та репетиційної роботи

Мета вивчення: : поглиблене вивчення принципів створення хореографічного номеру, основою якого є танцювальні малюнки.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 15, 18.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Підбір образних малюнків, лейтмотивного руху для пересування виконавців, художніх прийомів просторової композиції.

Завдання 2. Аналіз музичного твору. Обґрунтування балетмейстерських рішень у композиційному та постановочному планах.

Завдання 3. Створення танцю, основою якого є розвиток хореографічного малюнку.

Завдання для самостійної роботи: визначення теми, ідеї номеру; розробка композиційного та постановочного планів хореографічного номеру; розучування з виконавцями окремих рухів та комбінацій; постановка окремих частин та всього танцю в цілому.

2 курс 4 семестр

Практичне заняття № 28 – 30, З/В заняття № 13

Тема 32-33: Хореографічні твори для дітей: специфіка та робота над образом.

Мета вивчення: опанування навиками створення та постановки танців для дітей.

Література: основна: 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 10, 15.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над опануванням навиків створення хореографічного образу який має характерні риси характеру дітей (окремих вікових категорій), дій, вчинків, взаємовідношень.

Завдання 2. Робота над образами: складання характеристики дійових осіб, пошук відповідних образному змісту пластичного, просторового та ритмічного рішення танцювальних рухів.

Завдання 3. Робота над створенням хореографічного тексту.

Завдання для самостійної роботи: створення танцювальних комбінацій відповідно до вікових категорій дітей.

Практичне заняття № 31 – 33, З/В заняття № 14

Тема 34: Особливості створення хореографічного тексту у танцях для дітей.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду створення танців для дітей.

Література: основна: 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 10.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Відповідно до розроблених танцювальних образів розробити хореографічний текст: лейттеми образів основні танцювальні рухи.

Завдання 2. Варіативний розвиток танцювальних комбінацій.

Завдання для самостійної роботи: створення танцювальних комбінацій відповідно до вікових категорій дітей.

Практичне заняття № 34, 3/В заняття № 15

Тема 35: Розробка композиційного плану.

Мета вивчення: набуття практичної підготовки до розробки танцю для дітей.

Література: основна: 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 10.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Обґрунтувати тему, ідею, форму та жанр хореографічного номеру для дітей.

Завдання 2. Визначити місце дії та час дії.

Завдання 3. Скласти лібрето та розгорнутий зміст танцю.

Завдання для самостійної роботи: дослідити джерела і матеріали, що відображатимуться в хореографічному творі для дітей; зробити аналіз музичного матеріалу; продумати костюми та сценічне оформлення.

Практичне заняття № 35 – 38, 3/В заняття № 16-17

Тема 36: Постановка танцювальних номерів для дітей.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду щодо створення та постановки танців для дітей.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 4, 5, 11.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Визначення та обґрунтування теми, ідеї, форми та жанру хореографічного номеру.

Завдання 2. Узгодження композиційного плану та музикального матеріалу з викладачем.

Завдання 3. Робота над образами: пошук хореографічної лексики та інших виразних засобів танцю.

Завдання 4. Використання театральних і художніх прийомів при створенні танцю.

Завдання для самостійної роботи: складання композиційного плану; аналіз музичного матеріалу; постановка хореографічного номеру; відпрацювання танцювальних комбінацій, рухів, ритмічного малюнку, характеру виконання та манери з виконавцями хореографічного номеру.

3 курс 5 семестр

Практичне заняття № 39 – 42, З/В заняття № 18 - 20

Тема 37-38: Специфіка створення та виконання танців малих форм. Хореографічна мініатюра в сучасній хореографії.

Мета вивчення: опанування навиками створення та постановки танців малих форм.

Література: основна: 2, 4, 7, 8, 10, 13, 16; додаткова: 4, 5, 12, 14, 18, 20, 26, 27.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Створити танцювальну комбінацію на одного виконавця.

Завдання 2. Робота в групі: композиційне рішення танцювальної комбінації на двох виконавців.

Завдання 3. Робота в групі: композиційне рішення танцювального фрагменту на трьох виконавців.

Завдання 4. Робота в групі: композиційне рішення танцювальної комбінації на чотирьох виконавців.

Завдання для самостійної роботи: дослідити джерела і матеріали, що відображатимуться в хореографічному творі; визначити та обґрунтувати тему, ідею, форму та жанр хореографічного номеру; визначитись з музикальним матеріалом та зробити його аналіз.

Практичне заняття № 43 – 50, З/В заняття № 21 - 22

Тема 39: Створення та постановка танців малих форм.

Мета вивчення: опанування навиками створення та постановки танців малих форм.

Література: основна: 2, 4, 7, 8, 10, 13, 16; додаткова: 4, 5, 14, 18, 20, 26, 27, 30, 32.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Узгодження композиційного плану та музикального матеріалу з викладачем.

Завдання 2. Робота над образами: пошук хореографічної лексики та інших виразних засобів танцю.

Завдання 3. Застосування театральних і художніх прийомів при створенні танцю.

Завдання для самостійної роботи: скласти композиційний план; розробка постановочного плану; реалізація хореографічного номеру на виконавцях; відпрацювання танцювальних комбінацій, рухів, ритмічного малюнку, характеру виконання та манери з виконавцями хореографічного номеру.

3 курс 6 семестр

Практичне заняття № 51 – 54, З/В заняття № 23-24

Тема 40-41: Характерні особливості сюжетного танцю. Особливості розкриття сюжету в сучасній хореографії.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду розкриття сюжетної лінії в сучасній хореографії.

Література: основна: 5, 6, 9, 17; додаткова: 6, 12, 14, 32, 43; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Обґрунтування теми, ідеї, форми та жанру хореографічного номеру.

Завдання 2. Розробка драматургії та композиційного плану та музикального матеріалу з викладачем; розподіл музичних фрагментів між дійовими особами.

Завдання 3 Робота над образами: складання характеристики дійових осіб, пошук хореографічної лексики, лейттеми образів та інших виразних засобів танцю.

Завдання 4. Використання театральних і художніх прийомів при створенні танцю.

Завдання 5. Обґрунтування декоративно-художнього рішення танцю та костюмів дійових осіб.

Завдання для самостійної роботи: дослідити джерела і матеріали, що відображатимуться в хореографічному творі; складання композиційно-постановочного плану; підбір та аналіз музичного матеріалу.

Практичне заняття № 55 – 62, З/В заняття № 25 - 27

Тема 42: Створення та постановка сюжетного хореографічного номеру.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду розкриття сюжетної лінії в сучасній хореографії.

Література: основна: 5, 6, 9, 17; додаткова: 5, 30, 31. ; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над образами: композиція хореографічного тексту, лейттеми образів та інших виразних засобів танцю.

Завдання 2. Композиційне та просторове рішення хореографічного номеру.

Завдання 3. Аналіз танцювальних фрагментів колег по групі.

Завдання для самостійної роботи: постановочна та репетиційна робота.

4 курс 7 семестр

Практичне заняття № 63 – 68, З/В заняття № 28 - 32

Тема 45: Специфіка композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Література: основна: 12, 15; додаткова: 30, 31; конспект лекцій..

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над пошуком можливих варіацій поєднання конкретних стилів сучасного танцю з фольклорною основою українського танцю.

Завдання 2. Розробка традиційної та нетрадиційної танцювальної лексики з використанням прийому морфологічної ад'єктивації.

Завдання 3. Робота над образами сучасника в стилізованих танцях: складання характеристики, пошук відповідної хореографічної лексики, лейттеми образів та інших виразних засобів танцю.

Завдання 4. Робота над переосмисленням етнографічних українських малюнків та їх використання у просторових формах руху.

Завдання 5. Робота над трансформацією драматургії розвитку традиційних малюнків українського танцю відповідно до музикальної структури сучасної української музики.

Завдання для самостійної роботи: варіативний розвиток створених танцювальних комбінацій з застосуванням різної ваги та наповнення рухів чуттєвістю, контрастом зусиль.

Практичне заняття № 69 – 76, 3/В заняття № 33

Тема 46: Створення та постановка хореографічного номеру в основі якого є стилізація української народної хореографії з будь яким напрямом сучасної хореографії.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду трансформації структури виразних засобів українського народного танцю або наповнення їх елементами сучасної хореографії.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 18, 25. ; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Обґрунтування теми, ідеї, форми та жанру хореографічного номеру.

Завдання 2. Розробка драматургії та композиційного плану та музикального матеріалу з викладачем; розподіл музичних фрагментів між дійовими особами.

Завдання 3 Робота над образами: складання характеристики дійових осіб, пошук хореографічної лексики, лейттеми образів та інших виразних засобів танцю.

Завдання 4. Використання театральних і художніх прийомів при створенні танцю.

Завдання 5. Обґрунтування декоративно-художнього рішення танцю та костюмів дійових осіб.

Завдання для самостійної роботи: складання композиційного плану; підбір та аналіз музичного матеріалу; постановка хореографічного номеру; репетиційна робота з виконавцями.

4 курс 8 семестр

Практичне заняття № 66-67, З/В заняття № 34

Тема 47: Особливості синтезу різних видів і напрямів мистецтва, зокрема хореографічного.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду синтезування різних напрямів хореографічного мистецтва з якісно новими художніми стилями мистецтва contemporary.

Література: основна: 6, 7, 10; додаткова: 30, 31, 32; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Робота над пошуком можливих варіацій використання рухів танців класичного, народного, модерну, джазу або хіп-хоп у стилістиці урбаністичного, мінімалістичного, віртуального, концептуального тощо, мистецтва..

Завдання 2. Розробка традиційної та нетрадиційної танцювальної лексики з використанням прийому морфологічної ад'єктивації.

Завдання 3. Робота над створенням хореографічного тексту; усвідомленому аналізу ваги тіла, його енергії та зусиль під час роботи у просторі та часі.

Завдання для самостійної роботи: варіаційний розвиток створених танцювальних комбінацій з кінестезичним усвідомленням якості виконання рухів.

Практичне заняття № 68-69, З/В заняття № 35-36

Тема 48: Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному творі.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду синтезування різних напрямів хореографічного мистецтва з якісно новими художніми стилями мистецтва contemporary.

Література: основна: 5, 6, 9, 17; додаткова: 6, 12, 14, 31.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Сформулювати тему, ідею проекту та обґрунтувати її актуальність.

Завдання 2. Зробити аналіз твору мистецтва або об'єкту на основі якого розробляється хореографічна робота.

Завдання 3. Обґрунтувати вибір музичного матеріалу.

Завдання для самостійної роботи: визначити форму та жанр хореографічного номеру; зробити аналіз музикального матеріалу; відповідно до теми та ідеї номеру описати локалізацію де відбуватиметься танцювальна дія (предмети або приміщення, їх символічне значення; сценічне оформлення (якщо дія відбуватиметься на сцені); світлове рішення відповідно до частин драматургії.

Практичне заняття № 72-81, З/В заняття № 37-38

Тема 49 : Створення та постановка хореографічного номеру на основі синтезу видів мистецтва або синтезу напрямів хореографічного мистецтва.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду трансформації структури виразних засобів українського народного танцю або наповнення їх елементами сучасної хореографії.

Література: основна: 1, 23, 25; допоміжна: 40, 47, 49, 51, 52, 55, 61, 62, 70.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Обґрунтування теми, ідеї, форми та жанру хореографічного номеру.

Завдання 2. Розробка драматургії та композиційного плану та музикального матеріалу з викладачем; розподіл музичних фрагментів між дійовими особами.

Завдання 3. Робота над образами: складання характеристики дійових осіб, пошук хореографічної лексики, лейттеми образів та інших виразних засобів танцю.

Завдання 4. Використання театральних і художніх прийомів при створенні танцю.

Завдання 5. Обґрунтування декоративно-художнього рішення танцю та костюмів дійових осіб.

Завдання для самостійної роботи: складання композиційного плану; підбір та аналіз музичного матеріалу; постановка хореографічного номеру; репетиційна робота з виконавцями.

VIII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

1 курс 1 семестр

Індивідуальне заняття № 1.

Тема 14: Основні параметри аналізу танцювальних рухів.

Мета вивчення: закріплення навиків створення хореографічного тексту.

Література: основна: 4, 6, 10, 13, 16; додаткова: 9, 22, 28, 39.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Продемонструвати розроблені власні інтерпретації танцювальних комбінацій зі зміною: ваги, зусиль, часу та простору. Обговорення та робота з хореографічним текстом, враховуючи рекомендації викладача.

Індивідуальне заняття № 2

Тема 15: Компоненти виразності танцювальних рухів.

Мета вивчення: розвиток навиків роботи з танцювальними формами у просторі.

Література: основна: 74, 6, 10, 15, 16; додаткова: 3, 9, 10, 12, 28.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музичний інструмент

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Продемонструвати розроблені танцювальні комбінації лейтмотивом яких є робота з прийомами:

- matching, bridging;
- extrusion, folding;
- collapsing points, dropping points;

Обговорення та робота з хореографічним текстом, враховуючи рекомендації викладача.

Індивідуальне заняття № 3, 4

Тема 16: Створення танцювальної комбінації.

Мета вивчення: закріплення професійних навиків драматургічного розвитку основних танцювальних рухів та їх поєднання з позиційними артикуляціями у кінесферичному просторі.

Література: основна: 7, 11, 38, 39, 57, 62, 70.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музичний інструмент.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Аналіз та обговорення розробленої структури музичної композиції.

Завдання 2. Робота над варіативним розвитком танцювальної фрази.

Обговорення та робота над структурою хореографії.

1 курс 2 семестр

Індивідуальне заняття № 5, 6

Тема 22: Композиція образного хореографічного тексту.

Мета вивчення: розвиток навиків створення образного хореографічного тексту.

Література: основна: 2, 4, 6, 8, 10, 16; додаткова: 1, 2, 9, 15, 20, 28, 30, 31, 32.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Демонстрація розроблених танцювальних фрагментів, що характеризують обраний студентом образ Обговорення розроблених студентом просторових малюнків та лейтмотивних рухів.

Завдання 2. Демонстрація створених танцювальних фрагментів за рахунок змін часу, енергії та зусиль. Обговорення структури хореографії відповідно до законів драматургії.

Індивідуальне заняття № 7, 8

Тема: Постановка танцювального етюд.

Мета вивчення: опанування навиками балетмейстерської майстерності.

Література: основна: 6, 10, 13; додаткова: 5, 10, 13, 15, 28, 32.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Обговорення визначених студентом ідеї, форми та образного рішення танцювального етюд з аналізом його відповідності до драматургічного розвитку та наявності логічних взаємозв'язків між хореографічним текстом, малюнком, музикою.

Завдання 2. Демонстрація створеного розгорнутого танцювального етюд. Обговорення, рекомендації.

2 курс 3 семестр

Індивідуальне заняття № 9

Тема 25: Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному творі.

Мета вивчення: розвиток навиків розробки хореографічного твору.

Література: основна: 4, 13; додаткова: 3, 7, 11, 32.

Обладнання: аудиторія, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Обговорення вибору студента основи для хореографічного номеру (літературно-драматургічної, історичної, філософської тощо), її актуальності та засобів вираження змісту першоджерела (сюжет, ідею конфлікту, характер дійових осіб тощо).

Індивідуальне заняття № 10

Тема 27: Композиційний план.

Мета вивчення: розвиток навиків досконалої розробки хореографічного твору.

Література: основна: 4, 6, 7, 13; додаткова: 5, 18, 25.

Обладнання: навчальна аудиторія, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Перевірка, обговорення проведеного аналізу музичного матеріалу та його обробки (при необхідності), а також складаного лібрето, композиційного плану власного хореографічного номеру.

Індивідуальне заняття № 11, 12

Тема 29: створення хореографічного номера в основі якого є просторові та танцювальні малюнки.

Мета вивчення: опанування навиками створення хореографічного тексту в contemporary dance за рахунок прийомів написання.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 18, 25.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка, комп'ютер.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Продемонструвати розроблені танцювальні комбінації. Обговорення та робота з хореографічним текстом, враховуючи рекомендації викладача.

Завдання 2. Продемонструвати розроблені танцювальні комбінації. Обговорення та робота з ритмічним малюнком, манерою та характером виконання.

2 курс 4 семестр

Індивідуальне заняття № 13

Тема 33: Робота над образом у танцях для дітей.

Мета вивчення: розвиток навиків створення та постановки танців для дітей.

Література: основна: 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 10, 15.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Показ створених танцювальних комбінацій відповідно до вікових категорій дітей. Обговорення та робота над їх вдосконаленням.

Індивідуальне заняття № 14

Тема 34: Особливості створення хореографічного тексту у танцях для дітей.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду створення танців для дітей.

Література: основна: 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 10.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Показ створених танцювальних комбінацій відповідно до розроблених танцювальних образів (лейттеми образів, основні танцювальні рухи. Обговорення та робота над їх вдосконаленням та розробкою хореографічного тексту.

Індивідуальне заняття № 15

Тема 35: Розробка композиційного плану.

Мета вивчення: набуття практичної підготовки до розробки танцю для дітей.

Література: основна: 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 10.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Обговорення досліджених студентом джерел і матеріалів, що відображатимуться в хореографічному творі для дітей; драматургії, аналіз музичного матеріалу, костюми та сценічне оформлення.

Індивідуальне заняття № 16

Тема 36: Постановка танцювальних номерів для дітей.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду щодо створення та постановки танців для дітей.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 4, 5, 11.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Обговорення складеного постановочного плану. Робота щодо вдосконалення хореографічного тексту.

3 курс 5 семестр

Індивідуальне заняття № 17 – 20

Тема 39: Створення та постановка танців малих форм.

Мета вивчення: розвиток навиків створення та постановки танців малих форм.

Література: основна: 2, 4, 7, 8, 10, 13, 16; додаткова: 4, 5, 14, 18, 20, 26, 27, 30, 32.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Узгодження композиційного плану та музикального матеріалу з викладачем.

Завдання 2. Обговорення розроблених танцювальних образів. Вдосконалення хореографічного тексту та інших виразних засобів танцю.

Завдання 3. Обговорення складеного композиційно-постановочного плану театральних і художніх прийомів при створенні танцю.

Завдання 4. Обговорення та вдосконалення необхідних аспектів номеру в процесі постановочної роботи студента.

3 курс 6 семестр

Індивідуальне заняття № 21 – 24

Тема 42: Створення та постановка сюжетного хореографічного номеру.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду розкриття сюжетної лінії в сучасній хореографії.

Література: основна: 5, 6, 9, 17; додаткова: 5, 30, 31; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Обговорення розробленого хореографічного образу (лейттеми образів, хореографічний текст та інші виразні засоби танцю).

Завдання 2. Узгодження композиційного та просторового рішення хореографічного номеру.

Завдання 3. Обговорення та вдосконалення необхідних аспектів номеру в процесі постановочної роботи студента.

Завдання 4. Обговорення та вдосконалення необхідних аспектів номеру в процесі репетиційної роботи студента.

4 курс 7 семестр

Індивідуальне заняття № 25, 26

Тема 45: Специфіка композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Література: основна: 12, 15; додаткова: 30, 31; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Показ розроблених танцювальних фрагментів заснованих на поєднанні традиційної та нетрадиційної танцювальної лексики з використанням прийому морфологічної ад'єктивації. Обговорення та вдосконалення хореографічного тексту.

Завдання 2. Показ розроблених варіантів просторових форм рухів на основі етнографічних українських малюнків та малюнків українського танцю з наступною адаптацією їх розвитку відповідно до музикальної структури сучасної української музики. Обговорення та робота над їх вдосконаленням.

Індивідуальне заняття № 27, 28

Тема 46: Створення та постановка хореографічного номеру в основі якого є стилізація української народної хореографії з будь яким напрямом сучасної хореографії.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду трансформації структури виразних засобів українського народного танцю або наповнення їх елементами сучасної хореографії.

Література: основна: 4, 6, 7, 10, 13; додаткова: 5, 18, 25.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Обговорення розроблених композиційного та постановочного планів, музикального матеріалу, розподіл музичних фрагментів між дійовими особами.

Завдання 2. Показ розробленого декоративно-художнього рішення танцю. Обґрунтування театральних і художніх прийомів що сприятимуть розкриттю головного змісту хореографічного твору.

4 курс 8 семестр

Індивідуальне заняття № 29 – 32

Тема 49: Створення та постановка хореографічного номеру на основі синтезу видів мистецтва або синтезу напрямів хореографічного мистецтва.

Мета вивчення: набуття практичного досвіду трансформації структури виразних засобів сучасного танцю з засобами інших видів мистецтва

Література: основна: 1, 23, 25; допоміжна: 40, 47, 49, 51, 52, 55, 61, 62, 70; конспект лекцій.

Обладнання: танцювальна зала з дзеркалами, музична колонка.

Хід індивідуальної роботи

Завдання 1. Обговорення розроблених композиційного та постановочного планів, музикального матеріалу.

Завдання 2. Обговорення розроблених танцювальних образів. Вдосконалення хореографічного тексту та інших виразних засобів танцю.

Завдання 3. Обговорення та вдосконалення необхідних аспектів номеру в процесі постановочної роботи студента.

Завдання 4. Обговорення та вдосконалення необхідних аспектів номеру в процесі репетиційної роботи студента.

ІХ. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Навчання балетмейстерському мистецтву відбувається через роботу з теоретичним матеріалом, танцювальною технікою, імпровізацією та

композицією, а також через творчі процеси, що сприяють розвитку індивідуальної чутливості та креативності студента при створенні танців.

Самостійна робота — це експериментальна робота, яка ведеться з долученням критично-позитивного погляду ззовні. На певному етапі студенти дивляться на те, що зробили їх колеги з групи. Коментарі та позитивний критичний аналіз повинен перевірити якість та художню виразність роботи в зв'язку з запропонованими темами та завданнями педагога. Для досягнення якісного результату практичних завдань дисципліни, студенту бажано самостійно працювати над такими завданнями:

- уважно аналізувати теоретичний матеріал;
- вивчати рекомендовану літературу з історії та теорії балетмейстерського мистецтва;
- самостійно вивчати першоджерела, з послідуочим аналізом та висновками;
- слідкувати за виходом з друку нових робіт з питань хореографічного мистецтва;
- ознайомлюватись з відео матеріалами та проводити подальший аналіз;
- вивчати суміжні види мистецтва (літературу, музику, живопис, скульптуру тощо).

Під час роботи над завданнями щодо створення хореографічних номерів, зокрема хореографічного тексту, слід відмовитися від власних танцювальних паттернів і спрямувати увагу на використання ваги тіла, долучаючи до роботи тулуба переходи між танцювальними елементами. Слід знайти необхідні опори у тілі для покращення координації рухів і їх поєднання.

Не треба прагнути поєднувати різні рухи у довгий та нескінчений ланцюг. Краще напочатку створити лейтмотивні поєднання (наприклад, попередній рух – основний, образний елемент – завершальний). Завершальний рух не може закінчуватись стоячи на двох ногах одночасно, тому що це зачиняє тілесний потік для іншого руху.

Наступні етапи роботи над композицією хореографічного тексту:

- виявлення структури музичної композиції;
- композиція пропорованих танцювальних рухів у єдину музично-танцювальну фразу;
- варіаційний розвиток танцювальної фрази за рахунок змін у просторі (ракурс, рівень, просування ...), часі і ритму (акценти, швидкість, пауза, стратегії слухання та ін.), енергії, імпульсу, динаміки;
- структурування хореографії;
- можлива робота з образами;
- соло, дует, тріо, група.

Завдання до самостійних занять

Тема 1: Балетмейстер і сфера його творчої діяльності.

Мета вивчення: визначити сфери діяльності балетмейстера. Дати характеристику його роботі.

Література: 4, 5, 10, 12, 20, 30.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 2: Балетмейстерська школа.

Мета вивчення: ознайомити студентів з провідними хореографами, балетмейстерами факультету хореографічного мистецтва ХДАК, зокрема творчістю Б.М. Колногузенка, репертуаром театру народного танцю «Заповіт», ансамбля сучасного танцю «Естет» та ансамбля бального танцю ХДАК.

Література: 5, 10.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 3: Зародження мистецтва танцю та соціально-історичні аспекти його розвитку.

Мета вивчення: формування теоретичних знань про джерела та розвиток танцю.

Література: 4, 5, 10, 12, 20, 30.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 4: Танець як один із видів мистецтва. Його види, форми, жанри та виразні засоби.

Мета вивчення: формування професійних знань майбутніх балетмейстерів.

Література: 4, 5, 10, 12, 20, 30.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 5-7: Значення музики в народженні хореографічного твору. Музичні прийоми, що допомагають розкриттю хореографічної дії. Робота балетмейстера з фонограмою та акомпаніатором.

Мета вивчення: формування професійних знань та навиків роботи з музикальним матеріалом.

Література: 10, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 8: Аналіз музичного твору

Мета вивчення: формування вмінь драматургічної розробки музичного матеріалу.

Література: 10, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 9: Тема, ідея та образ у хореографічному творі.

Мета вивчення: формування знань та вмінь визначати головні компоненти хореографічного твору.

Література: 1, 7, 11, 13, 15, 19, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 41, 42,43, 48.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу. Перегляд відеоматеріалів пропонованих викладачем з наступним визначенням теми, ідеї та образів хореографічного твору.
2. Конспект лекції.

Тема 10: Драматургія хореографічного твору.

Мета вивчення: формування знань та вмінь визначати та будувати драматургію хореографічного твору.

Література: : 1, 7, 11, 13, 15, 19, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 41, 42,43, 48

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу. Розробка драматургії власного хореографічного твору.
2. Конспект лекції.

Тема 11: Загальні поняття хореографічної композиції та композиції хореографічного тексту в contemporary dance.

Мета вивчення: формування знань щодо композиційної основи хореографічного твору.

Література: : 13, 29, 42, 48.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 12: Хореографічна лексика і хореографічний текст. Основні параметри аналізу танцювальних рухів. Малюнок танцю та його різновиди.

Мета вивчення: формування знань щодо композиційної основи хореографічного твору.

Література: 13, 29, 31, 32, 33, 42, 48.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції

Тема 13: Малюнок танцю та його різновиди.

Мета вивчення: формування знань та навичок використання прийомів побудови просторової композиції при створенні хореографічного твору.

Література: 13, 29, 31, 32, 33, 42, 48.

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 14: Основні параметри аналізу танцювальних рухів.

Мета вивчення: формування знань щодо композиційної основи хореографічного твору.

Література: 11, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 15: Компоненти виразності танцювальних рухів.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок визначення або виокремлення компонентів виразності танцювальних рухів.

Література: 13, 29, 31, 32, 33, 42, 48.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Відео огляд прийомів роботи з простором В. Форсайта.

Тема 16: Створення танцювальної комбінації.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок композиції хореографічного тексту в contemporary dance.

Література: 13,25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 17: Художні прийоми розкриття змісту танцю за допомогою танцювальних малюнків.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок з використання прийомів побудови просторової композиції.

Література: 11, 13, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 18: Художні прийоми, що допомагають розкривати та подовжувати сприйняття танцю.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок з використання прийомів побудови просторової композиції.

Література: 11, 13, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 19: Автономні прийоми побудови просторової композиції.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок з використання прийомів побудови просторової композиції.

Література: 11, 13, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 20: Основні компоненти образного рішення змісту танцю.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок з використання пластичної, ритмічної форм танцю, розробки лейтмотиву, просторового та декоративно-художнього рішення змісту танцю.

Література: : 13, 29, 31, 32, 33, 42, 48.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 21: Основні підходи до творення образного хореографічного тексту та малюнків.

Мета вивчення: формування навичок з використання образно-асоціативного, емоційно-психологічного або соціально-інформаційного підходів в процесі творення образного хореографічного тексту та малюнків.

Література: 31, 32, 33.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 22: Композиція образного хореографічного тексту.

Мета вивчення: формування навичок з композиції образного хореографічного тексту.

Література: 17, 31, 32, 33.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 23: Основні правила створення танцювального етюду.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок щодо розробки концепції танцювального етюду

Література: 13, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 24: Постановка танцювального етюду.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок щодо створення розгорнутих танцювальних етюдів із урахуванням драматургії, взаємозв'язку хореографічного тексту, малюнку, музики.

Література: 13, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 25: Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному творі.

Мета вивчення: формування вмінь проектної розробки хореографічного номеру.

Література: 8, 9, 10.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 26: Програма хореографічного твору. Лібрето.

Мета вивчення: формування вмінь розробки програми хореографічного твору та лібрето.

Література: 9, 13, 25, 35.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 27: Композиційний план.

Мета вивчення: формування вмінь складання композиційного плану хореографічного номеру.

Література: 9.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 28: Основні прийоми роботи з простором.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок композиції хореографічного тексту в contemporary dance, зокрема реорганізації простору, часу, зусиль.

Література: 42, 48.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Відео огляд прийомів роботи з простором В. Форсайта.

Тема 29: Створення хореографічного номера, основою якого є танцювальні малюнки.

Мета вивчення: формування вмінь створення танцю, основою якого є розвиток хореографічного малюнку.

Література: 9, 11.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 30: Постановочна робота.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань щодо розучування з виконавцями хореографічного номеру.

Література: 9, 11.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 31: Репетиційна робота.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань репетиційної роботи з виконавцями.

Література: 9, 11.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 32 - 33: Специфіка хореографії для дітей. Робота над образом у танцях для дітей.

Мета вивчення: формування знань щодо специфіки розробки та створення хореографічного номеру для дітей.

Література: 36.

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 34: Особливості створення хореографічного тексту у танцях для дітей.

Мета вивчення: формування знань та навичок створення образного танцювального тексту для дітей різних вікових категорій.

Література: 36.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Відео огляд танцювальних номерів для дітей.
3. Конспект лекції.

Тема 35 - 36: Розробка композиційного плану. Постановка танцювальних номерів для дітей.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок.

Література: 9, 36.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.

2. Конспект лекції.

Тема 37: Специфіка створення та виконання танців малих форм.

Мета вивчення: формування знань щодо характерних рис, принципів побудови та виконання танців малих форм.

Література: 25, 27.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 38: Хореографічна мініатюра в сучасній хореографії.

Мета вивчення: формування знань щодо характерних рис, принципів побудови та виконання танців малих форм в сучасній хореографії.

Література: 14.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 39: Створення та постановка танців малих форм.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок.

Література: 8, 13.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 40: Характерні особливості сюжетного танцю.

Мета вивчення: формування знань та навичок створення танцю з розвитком сюжетної лінії.

Література: 8.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 41: Особливості розкриття сюжету в сучасній хореографії.

Мета вивчення: формування знань та навичок створення танцю з розвитком сюжетної лінії.

Література: 8.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.

2. Конспект лекції.

Тема 42: Створення та постановка сюжетного хореографічного номеру.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок щодо розкриття сюжету в сучасному танці.

Література: 8.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 43: Українська культурна спадщина та сучасність.

Мета вивчення: формування знань та навичок роботи з танцювальним фольклором.

Література: 6, 16, 23, 34.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 44: Інтерпретація українського народного танцю засобами сучасної хореографії.

Мета вивчення: формування знань та навичок роботи з танцювальним фольклором.

Література: 6, 16, 22, 23, 34.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 45: Специфіка композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Мета вивчення: формування навичок композиції рухів, елементів українського народного танцю з сучасним.

Література: 16, 22, 23, 34.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 46: Створення та постановка хореографічного номеру в основі якого є стилізація української народної хореографії з будь яким напрямом сучасної хореографії.

Мета вивчення: формування знань та навичок створення сучасного танцю на основі української народної танцювальної спадщини.

Література: 16, 22, 23, 34.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 47: Особливості синтезу різних видів і напрямів мистецтва, зокрема хореографічного.

Мета вивчення: формування знань та навичок створення сучасного танцю на основі синтезу мистецтва.

Література: 2, 3, 4, 15, 21, 37.

Завдання :

1. Опанування теоретичного матеріалу.
2. Конспект лекції.
3. Відео огляд хореографічних творів та додаткових інформаційних джерел.

Тема 48: Вивчення джерел і матеріалів, відображених в хореографічному номері.

Мета вивчення: формування знань та навичок створення сучасного танцю на основі синтезу мистецтва.

Література: 38, 42, 44, 45.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Тема 49: Створення та постановка хореографічного номеру на основі синтезу видів мистецтва або синтезу напрямів хореографічного мистецтва.

Мета вивчення: закріплення отриманих знань та навичок щодо створення сучасного танцю на основі синтезу мистецтва.

Література: 2, 3, 4, 15, 21, 37.

Завдання :

1. Опанування практичного матеріалу.
2. Конспект лекції.

Х. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

І курс 1 семестр

1. Історія Харківської державної академії культури та факультету хореографічного мистецтва.
2. Б.М. Колногузенко – творчий шлях, хореографічна спадщина.
3. Ансамбль сучасного танцю «Естет» репертуар, балетмейстери, солісти.
4. Ансамбль бального танцю «Креатив» репертуар, балетмейстери, солісти.
5. Театр народного танцю «Заповіт» репертуар, балетмейстери, солісти.
6. Надати історичну довідку виникненню понять «балетмейстер», «хореограф».
7. Охарактеризувати зміст професії балетмейстера, хореографа.
8. Розповісти про види та зміст балетмейстерської діяльності. Навести приклади.
9. Надати характеристику соціально-історичним умовам зародження, формування та розвитку танцю.
10. Надати характеристику поняттям «танець», «хореографія».
11. Визначити дефініцію «Сучасний танець». Зародження, розвиток, сучасність.
12. Види хореографічного мистецтва.
13. Дати визначення поняття «форма танцю». Форми народного, класичного, бального танцю.
14. Дати визначення поняття «форма танцю». Розповісти про форми сучасної хореографії.
15. Розповісти про жанри мистецтва. Жанри в хореографії. Навести приклади.
16. Значення музики в народженні хореографічного твору.
17. Особливості роботи хореографа з готовим музикальним твором (етапи, аналіз музикального твору).
18. Розкрити специфіку роботи балетмейстера з акомпаніатором.
19. Розповісти про варіанти обробок основної мелодії, зокрема варіація та компіляція.
20. Робота з композитором. Творення музики згідно лібрето та композиційного плану, що розроблені балетмейстером; аналіз написаної музики, доробка її під час створення хореографічного твору.
21. Музичні прийоми, що допомагають розкриттю хореографічної дії (метр, ритм, темпоритм, темп та динаміка, хореографічна пауза, модуляція).
22. Розповісти про засоби «зіставлення / протиставлення» в музиці.
23. Як визначити тему та ідею хореографічного твору? Навести приклади відомих Вам тем хореографічних творів і визначити яку ідею закладав майстер у своєму творі.
24. Значення понять «художній образ» та «хореографічний образ». Навести приклади та надати їх характеристику.
25. «Танцювальний текст», «танцювальна лексика», композиційна побудова — основа розкриття образу персонажа.
26. Що означає слово «драматургія»? Драматургія Ж. Новера, К. Блазиса. Основні частини танцювальної драматургії. Навести приклади.
27. Значення законів драматургії у створенні танцювального твору.

28. Ваше розуміння понять «композиція», «танцювальна композиція» та «композиція хореографічного тексту» та їх значення для створення хореографічного образу.
29. Що таке малюнок танцю? Види малюнків та їх мотиви.
30. Перерахувати інструменти танцювального руху та розповісти про їх фундаментальні принципи.
31. Що таке «пластичний мотив»? Прийоми розробки пластичних мотивів.
32. Поняття мізансцени.
33. Залежність малюнку від задуму танцю, його ідеї, музичного матеріалу, національної притаманності танцю.
34. Малюнок танцю і розвиток хореографічного образу.
35. Зв'язок хореографічного тексту з малюнком танцю і музичним матеріалом.
36. Перерахувати компоненти виразності танцювальних рухів.
37. За допомогою яких компонентів розкривається образний зміст танцю?

І курс 2 семестр

1. Як ви розумієте етюдну форму у мистецтві.
2. Особливості створення танцювального етюду на розвиток хореографічного тексту;
3. Особливості створення танцювального етюду на розвиток композиційного малюнку;
4. Особливості створення танцювального етюду на розвиток акторської майстерності;
5. Особливості створення танцювального етюду на розвиток техніки виконання.
6. Розкажіть, за допомогою яких художніх прийомів можливо розкрити зміст танцю за допомогою малюнків.
7. Які художні прийоми допомагають розкривати та продовжувати сприйняття танцю.
8. Автономні прийоми побудови просторової композиції.
9. Композиційний фрагмент — як виражальні засіб композиційного малюнку або тексту.
10. Композиційний елемент — як важливий засіб образної характеристики танцювального малюнку або тексту.
11. Композиційна деталь — як засіб розкриття змісту, характеру та атмосфери танцю.
12. Основні компоненти образного рішення змісту танцю.
13. Які підходи допомагають створенню образного хореографічного тексту та малюнку.

2 курс 3 семестр

1. За якими принципами відбувається вивчення джерел і матеріалів для створення хореографічного номеру ?
2. Концепція хореографічного твору та її складові.
3. Що таке «лібрето»?
4. Назвати та надати характеристику структурним компонентам композиційного плану.

5. Підбір, компоновка, обробка та аналіз музичного матеріалу.
6. Схематична (графічна) форма запису хореографічного тексту (постановчий план хореографічного твору).
7. Завдання різних етапів постановочної та репетиційної роботи.
8. Як досягнути яскравої образності танцю та емоційності виконавців.
9. Взаємодія музики та драматургії номеру.
10. Відпрацювання танцювальних комбінацій, рухів і робота з виконавцями над манерою та характером виконання.
11. Як Ви розумієте поняття «хореографічна тема»? Наведіть приклади з відомих робіт балетмейстерів. Визначить хореографічну тему Вашої творчої роботи?
12. Як Ви розумієте поняття «хореографічний мотив»? Наведіть приклади з відомих робіт балетмейстерів. Охарактеризуйте хореографічний мотив Вашої творчої роботи?
13. Значення музики в народженні хореографічного твору.
14. Перерахуйте основні прийоми відбору танцювальних рухів при роботі над створенням хореографічного тексту.
15. Розкажіть, які підходи, прийоми Ви використовували при створенні власного танцювального номеру.
16. Гомофонічні прийоми розвитку малюнка танцю.
17. Прийоми пластичної поліфонії.

2 курс 4 семестр

1. Напрямки танцювального розвитку дітей в аматорських колективах сучасного танцю України.
2. Основні вимоги до змісту танців для дітей.
3. Основні вимоги до хореографічного тексту у танцях для дітей.
4. Перерахуйте основні прийоми відбору танцювальних рухів при роботі над створенням хореографічного тексту для дітей 4-6 років.
5. Перерахуйте основні прийоми відбору танцювальних рухів при роботі над створенням хореографічного тексту для дітей 6-8 років.
6. Перерахуйте основні прийоми відбору танцювальних рухів при роботі над створенням хореографічного тексту для дітей 8-12 (14) років.
7. Теми танців для дітей та типи хореографічних образів.

3 курс 5 семестр

1. Перечисліть форми сучасної хореографії. Хореографічна мініатюра: поняття, історія, сучасність.
2. Сюжетні та безсюжетні форми хореографії.
3. Дійовий танець: історична довідка, основні ознаки. Особливості створення дійового танцю малої форми в сучасній хореографії.
4. Дивертисментний танець: історична довідка, основні ознаки. Особливості створення дивертисментного танцю малої форми в сучасній хореографії.
5. Особливості створення сольного танцю в сучасній хореографії (навести приклади сучасних робіт балетмейстерів).
6. Танець для двох виконавців: особливості композиційної побудови танцю (навести приклади сучасних робіт балетмейстерів).

7. Танець для трьох виконавців: специфіка створення (навести приклади сучасних робіт балетмейстерів).
8. Танець для чотирьох виконавців: варіанти створення (навести приклади сучасних робіт балетмейстерів).
9. Пантоміма як окремий вид сценічного мистецтва.
10. Розкажіть, які підходи, прийоми Ви використовували при створенні власного танцювального номеру.
11. Визначить різницю побудови танців малих форм в старих балетах та сучасних. Наведіть обґрунтовані приклади.

3 курс 6 семестр

1. Специфіка створення образів в сюжетному номері.
2. Особливості створення сюжетного групового танцю.
3. Специфіка створення хореографічного тексту в сюжетному номері.
4. Сюжетні та безсюжетні форми хореографії.
5. Визначить основні компоненти образного рішення змісту танцю.
6. Назвіть основні складові за рахунок яких будується хореографічний номер без яскраво вираженого сюжету.
7. Зміст поняття «сюжет» в літературі та мистецтві.
8. Типологія сюжетів.
9. Види побудови сюжету.
10. Визначте поняття «ситуація», «колізія», «інтрига».
11. Назвіть основні компоненти розвитку сюжету.
12. Переклад сюжетної основи на язык балетмейстерського задуму.
13. Сценічне рішення літературного твору в конкретних хореографічних формах.
14. Розробка сюжетної лінії у просторі, часі, хореографічних образах.

4 курс 7 семестр

1. Поняття «стилю» і «стилізації» в хореографії.
2. Джерела хореографічної стилізації.
3. Український народний танець та його інтерпретація в інших видах хореографічного мистецтва.
4. Як ви розумієте поняття етнотанець: критерії, особливості.
5. Образ музичний і хореографічний як синтез художності у хореографічному мистецтві.
6. Музично-ритмічна основа хореографічного твору. Стилзація в музиці.
7. Сценічна обробка та втілення українського народно-сценічного матеріалу в сучасній хореографії.
8. Особливості художньої обробки фольклору в сучасній хореографії.

4 курс 8 семестр

1. Історичні основи формування синтезу видів мистецтва.
2. Синтез напрямів хореографічного мистецтва, як джерело утворення якісно нових художніх стилів в танці contemporary.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

1. Антіпова І. Аніко Рехвіашвілі: Я вибудовую емоції. // Майдан зірок. – 1998. № 19.
2. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв в сучасній українській сценічній хореографії : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства :17.00.01. Київ, 2005. 20 с.
3. Білаш П. Н. Балетмейстерське мистецтво і становлення української хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10–30 років ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 / П. Н. Білаш ; ДАКККиМ. – Київ, 2000. – 18 с.
4. Бойко О. С. Танцювальні перфоманси як мистецьке явище. Вісник КНУКІМ. Серія «мистецтвознавство». 2016. № 35. С. 69–77. URL: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.35.2016.158246>
5. Бортник, К. В., & Островська, К. В. (2023). Тема патріотизму у творчості Б. Колногузенка (Doctoral dissertation, ХДАК).
6. Грек В. А. Інтерпретація народного танцю засобами сучасної хореографії. Актуальні питання культурології, 2017, 17: 166-171. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2017_17_36
7. Кінезіологія танцю та складно-координованих видів спорту : навч.-метод. посіб. / упоряд. О. Плахотнюк. Львів : СПОЛОМ, 2018. Т. 2. 301 с. Режим доступу: <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1E726xqFco3QK9teFhPyAOJYHjiClB6Fn>
8. Колногузенко Б. Н. Сюжетный танец: от замысла к воплощению. — Харьков : ДИАРТ, 1990. — 93 с.
9. Колногузенко Б. М. Хореографічна сюїта [Електронний ресурс] : метод. матеріали з курсу "Мистецтво балетмейстера"/ Б. М. Колногузенко. — Харків : ХДАК, 2007. — 95 с. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/handle/123456789/1105>.
10. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Б.М. Колногузенко. — Харків : ХДАК, 2008. — 222 с.
11. Композиція танцю. Малюнок танцю : метод. рек. до вивчення курсу «Мистецтво балетмейстера» / уклад. Б. М. Колногузенко. — Харків : ХДАК, 1992. — 26 с.
12. Колногузенко Б. М. Види мистецтв і хореографії : метод. посіб. / Б. М. Колногузенко ; Нац. хореогр. спілка України. — 2-ге вид., допов. — Харків, 2014. — 319 с.
13. Колногузенко Б. М. Хореографічна композиція : метод. посіб. з курсу "Мистецтво балетмейстера" / Б. М. Колногузенко ; Харків. держ. акад.

- культури, Харків. обл. осередок Нац. хореогр. спілки України. – Харків : ХДАК, 2018. – 207 с.
14. Колногузенко Б. Н. Сольный танец : метод. разработка по курсу "Искусство балетмейстера" / Б. Н. Колногузенко ; Харьк. гос. акад. культуры. – Изд. 2-е, доп. – Харьков : ХГАК, 2007. – 52 с.
 15. Кохан Т. Г. Експресіонізм в контексті видової специфіки мистецтва : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 / Т. Г. Кохан ; ДАКККиМ. – Київ, 2002. – 16 с.
 16. Куценко С. Художня інтерпретація фольклорного танцю. Актуальні питання гуманітарних наук. 2020. Т. 3, № 27. С. 15–19
 17. Мосєсова К., Лань О. Творча реалізація мистецьких задумів режисера-балетмейстера оксани лань часів розбудови української незалежності. Молодий вчений. 2019. № 11 (75). С. 271–275. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-59>
 18. Островська К. Національне виховання в мистецькій діяльності Василя Авраменка / Карина Островська // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 2011. — Вип. 2. — С. 111–114.
 19. Основи композиції та постановки танцю: сучасна тема в хореографії : навч. посіб. / О. В. Лиманська [та ін.]. — Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2014. — 114 с.
 20. Островська К. В. Історія та розвиток кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2014. – Вип. 45. – С. 149–156.
 21. Пастух В. В. Модерні хореографічні напрями в Галиччині (20–29-ті роки ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 / В. В. Пастух ; КНУКиМ. – Київ, 1999. – 21 с.
 22. Пісклова І. Особливості обробки танцювального фольклору (на прикладі сучасних постановок) / Ірина Пісклова // Народна творчість та етнологія. – 2015. – № 5. – С. 64–70.
 23. Плахотнюк О. А. Фольк – джаз – танець у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва України // Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. Львів, 2013. Вип. 12. С. 242–247.
 24. Погребняк М. Танець «модерн» у художній культурі ХХ ст. : автореф. дис... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 – історія та теорія культури / М. Погребняк. – К. : Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, 2009. – 19 с.
 25. Рехвіашвілі А. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. / Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. — Київ : КНУКиМ, 2017. — 152 с.

- 26.Рубан В. Інтерв'ю з Даян Елшаут про імерсивну site-specific танц-театр-виставу маленький принц від М.А.Р., 2023. Архів автора. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=lOkd4H3DeIU>
- 27.Рубан В. Філософські концепції тіла у роботі хореографів сучасного танцю - відкрита лекція, 2023. Архів автора. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fmWXPtuJtUw>
- 28.Федотова Н. Поширення танцю контемпорарі в Україні. Культура і сучасність : альманах. 2021. № 2. С. 97–103. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.2.2021.249239>
- 29.Хендрик О. Поняття contemporary dance та композиції його хореографічного тексту / О. Ю. Хендрик // Вісн. Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – 2017. – № 3. – С. 128–132.
- 30.Хендрик О. Розвиток соціальності первісної людини засобами танцю / О. Хендрик // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Харків, 2009. – Вип. 27. – С. 289–298.
- 31.Хендрик О. Педагогічні підходи до створення contemporary dance під час навчання балетмейстерському мистецтву студентів українських ЗВО // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2019. – Вип. 65. – С. 196–206.
- 32.Хендрик О. Педагогічні прийоми композиції contemporary dance: досвід Каролін Карлсон // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань, 2020. – Вип. 2. – С. 145–153.
- 33.Хендрик О. Основи Бартенієфф: аналітичний підхід до педагогіки сучасного танцю [Електронний ресурс] // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених / Дрогобицьк. держ. пед. ун-т імені Івана Франка. — Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. — Вип. 28, том 4. — С. 223–228.
- 34.Шайкан І.А. Сучасна інтерпретація фольклору в хореографічному мистецтві України. *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі*, 2023, 177.
- 35.Шариков Д.І. "Contemporary dance" у балетмейстерському мистецтві: Навчальний посібник. – К.: КиМУ, 2010. – 170 с.
- 36.Шевчук А. С. Дитяча хореографія : навч.-метод. посібник /А. С. Шевчук. – 3-тє вид., зі змін. Та доповн. – Тернопіль : Мандрівець, 2016. – 288 с. + вкл. : 8 с. : іл.
- 37.Banes S. Democracy's body: judson dance theatre and its legacy. Performing arts journal. 1981. Vol. 5, no. 2. P. 98–107. URL: <https://doi.org/10.2307/3245169>

- 38.Cheney G. Basic Concepts in Modern dance. A Dance Horizons Book. Princeton Book Company, Publishers. – Princeton, New Jersey, 1989. – 128 p.
- 39.Eufeldt L. A primer for choreographers. Waveland Press, Inc. – Illinois, 1988. – 113 p.
- 40.Hays J. Modern Dance: A Biomedical Approach to Teaching. – St. Louis, MO : C.V. Mosby, 1981.
- 41.Horst L., Russell C. Modern Dance Forms. – Princeton, NJ: Dance Horizons/Princeton Book Co., Publ., 1987.
- 42.Humphrey D. Construire la danse. – Bernard Coutaz, 1990. – 224 p.
- 43.Fitt S. Dance Kinesiology. – New York : Schirmer Books, 1988.
- 44.Foster S. L. Reading Dancing: Bodies and Subjects in Contemporary American Dance. – Berkeley, CA : The University of California Press, 1986.
- 45.La poétique de la danse contemporaine, Laurence Louppe, éditions Contredanse, 1997.
- 46.Lewis D. The illustrated dance technique of José Limón. – New York : Harper and Row, Publishers, 1984.
- 47.Livett A. Contemporary Dance. – New York : Abbeville Press, 1978.
- 48.Minton S. C. Choreography: A Basic Approach Using Improvisation. – Champaign, Illinois : Human Kinetics Publishers, Inc., 1986.

Періодичні видання

- 49.Танцювальні студії (Київський національний університет культури та мистецтв). - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ku_2014_45_23/
<http://dancestudios.knukim.edu.ua/>
- 50.Ballet International/ tanz aktuell
- 51.Contact quarterly (quarterly) Contact Collaborations Inc., Box 603, Northampton, MA 01061. Dance Magazine (monthly) 33 W. 60 th St., New York, NY 10036.
- 52.Dance Europe
- 53.Dance Research Journal (biannual) CORD, Dance Dept. 684 D, NYU, 35W. 4 th St., New York, NY 10003.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
2. Бібліотека Харківської державної академії культури Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Програма
та навчально-методичні матеріали до дисципліни

Укладач:

ХЕНДРИК Ольга Юріївна

доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сучасної та бальної
хореографії

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір Хендрик О. Ю.

Підписано до друку 18.11.2024 р. Формат 60х84/16
Гарнітура "Times". Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 3,4. Обл.-вид. арк. 3.
Тираж 50.

Адреса редакції видавця
ХДАК, 61057, Харків, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М. А.,
Свідоцтво В01 №057818 м. Харків, вул. Римарська, 3/5
Т. (057) 764-93-64, 755-79-12